

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

на тему **РЕГІОНАЛІЗМИ ПОЛІЕТНІЧНОЇ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ
ВЕРБАЛЬНОЇ ОБ'ЄКТИВАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ
СПЕЦИФІКИ**

Виконав: студент 2 курсу, групи
8.0350-і-з
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.051 романські мови
та літератури (переклад включно),
перша – іспанська
освітньої програми Мова і література
(іспанська)
Куц Андрій Станіславович

Керівник к.ф.н., доц. Стрюкова Н.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент к.ф.н., доц. Телкова О. В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет іноземної філології

Кафедра романської філології і перекладу

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно),

перша – іспанська

Освітня програма Мова і література (іспанська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«_____» _____ 2021 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
КУЩУ АНДРІЮ СТАНІСЛАВОВИЧУ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Регіоналізми поліетнічної іспанської мови як засіб вербальної об'єктивізації національно-культурної специфіки»

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Стрюкова Надія Олексіївна.
к.ф.н., доц.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від «13» квітня 2021 року № 590-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) _____
26 листопада 2021 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту)

Ключові положення теорії регіональної варіативності мови; словники іспанської мови; латиноамериканські електронні періодичні видання, лінгвокультурологічний і структурно-семантичний аналіз латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) дослідити історію появи, розвитку іспанської мови в Латинській Америці; 2) визначити статус іспанської мови Латинської Америки; 3) виділити диференційні ознаки іспанської мови країн Латинської Америки; 4) вивчити склад латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови на прикладі друкованих ЗМІ, виділити їх типи; 5) дати лінгвокультурологічний і структурно-семантичний аналіз латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Стрюкова Н.О. к.ф.н., доц.	18.05.2021	18.05.2021
Розділ 1	Стрюкова Н.О. к.ф.н., доц.	10.06.2021	10.06.2021
Розділ 2	Стрюкова Н.О. к.ф.н., доц.	05.10.2021	05.10.2021
Висновки	Стрюкова Н.О. к.ф.н., доц.	30.11.2021	30.11.2021

1. Дата видачі завдання 13.04.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	березень 2021	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	квітень 2021	виконано
3.	Написання вступу	квітень 2021	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	травень 2021	виконано
5.	Написання практичного розділу	червень 2021	виконано
6.	Формулювання висновків	вересень 2021	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	листопад 2021	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	грудень 2021	виконано
9.	Захист	грудень 2021	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

А.С. Куц
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Н.О. Стрюкова
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

_____ (підпис)

О.В. Телкова
(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 66 стор., 60 джерел

Об'єкт дослідження: латиноамериканський ареал розповсюдження іспанської мови.

Мета роботи: проведення лінгвокультурологічного і структурно-семантичного аналізу латиноамериканських регіоналізмів поліетнічної іспанської мови.

Теоретико-методологічні засади: ключові положення теорії регіональної варіативності мови (Н.М. Фірсова, Г.В. Степанов, Г.О. Вінокур, В.В. Віноградов, В.С. Віноградов та ін.), розроблені в лінгвістиці.

Отримані результати полягають у висновках, що латиноамериканські регіоналізми відображають національно-культурну специфіку, а також мають специфічний лінгвокультурний зміст. Іспанська мова на території країн Латинської Америки має свої значущі риси, які проявляються на фонетичному, граматичному, лексичному і морфосинтаксичному рівнях.

Унікальність латиноамериканського варіанту іспанської мови полягає в здатності зберігати свою автентичність в полімовленевому середовищі Латинської Америки, зберігати і передавати з покоління в покоління номінанти культурних реалій і одночасно розвиватися в унісон з сучасними тенденціями, обслуговуючи сучасне комунікативне середовище завдяки притоку запозичень з мов країн-партнерів. Така природа латиноамериканського варіанту, яка, з одного боку, характеризується деякою консервативністю, а з іншого, - прагненням до еволюції, зумовлює не тільки його самостійність і самобутність, а й відкриває перспективи подальших порівняльних досліджень регіональних особливостей іспанської мови на різних рівнях системи.

Ключові слова: *регіональна варіативність, регіоналізми, лінгвокультурологічний аналіз, структурно-семантичний аналіз.*

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ІСПАНСЬКА МОВА В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ	8
1.1. Іспанська мова в контексті теорії поліетнічних мов	8
1.2. Статус іспанської мови в Латинській Америці.....	13
1.3. Диференційні ознаки іспанської мови країн Латинської Америки	20
1.4. Лексичні латиноамериканізми в макросистемі іспанської мови	26
РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ І ТЕМАТИЧНА СПІВВІДНЕСЕННІСТЬ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ РЕГІОНАЛІЗ МІВ СУЧАСНОЇ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ	34
2.1. Тематична група «Суспільно-політична лексика»	34
2.2. Тематична група «Міська інфраструктура».....	38
2.3. Тематична група «Гастрономічні назви»	40
2.4. Тематична група «Найменування предметів одягу»	50
2.5 Тематична група «Професії та рід діяльності»	53
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62

ВСТУП

У сучасній лінгвістичній літературі з'являється все більше робіт, присвячених ролі та місцю запозиченої лексики – однієї з найбільш цікавих засобів поповнення словника тієї чи іншої мови. Особлива увага приділяється іспанській мові та її регіональним варіантам. Варіативність культур і етнічного складу її носіїв сприяють широкому вивченню національно-культурної специфіки їх мовного спілкування. Іспанська мова, або кастильська, є іберо-романською мовою, яка зародилася в середньовічному королівстві Кастилія, що включало в себе такі провінції як Бургос, області Ла Ріоха і Кантабрія (сучасна територія Іспанії). Іспанська мова є офіційною мовою Іспанії і 19 країн Латинської Америки (в Перу поряд з кечуа, в Болівії – з кечуа і аймара, в Пуерто-Ріко – з англійською мовою). За оцінками видання WorldAlmanac, 1999, іспанська є рідною мовою для 470 мільйонів чоловік. Також іспанська мова поширена в колишніх колоніях, на Філіппінах, так само є офіційною мовою Республіки Екваторіальна Гвінея.

Незважаючи на значну кількість робіт, присвячених проблематиці варіативності іспанської мови, актуальним дослідженням досі залишається латиноамериканський лінгвістичний простір з його національними варіантами.

Актуальність теми полягає в тому, що національне варіювання сучасної іспанської мови залишається питанням, яке до сих пір є недостатньо вивченим. При дослідженні національно-культурної специфіки регіональних мовних одиниць в основному розглядається стандартна літературна мова. Однак представляється не тільки цікавим, але і необхідним проаналізувати питання про відображення національно-культурної специфіки в різних національних варіантах іспанської мови. Аналіз функціонування в латиноамериканській пресі регіональних мовних одиниць на тлі

стандартного варіанту дозволяє виявити загальні та специфічні риси національного варіанту іспанської мови в Латинській Америці і стандартного варіанту. Порівняльний характер такого аналізу дозволяє глибше проникнути в мовну картину світу і вивчити її відображення в різних іспаномовних спільнотах людей.

Об'єктом дослідження даної роботи є латиноамериканський ареал розповсюдження іспанської мови.

Предметом дослідження є лексичні одиниці іспанської мови латиноамериканського походження та розповсюдження.

Метою дослідження є лінгвокультурологічний і структурно-семантичний аналіз латиноамериканських регіоналізмів поліетнічної іспанської мови.

Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

- дослідити історію появи, розвитку та боротьбу за незалежність іспанської мови в Латинській Америці;
- визначити статус іспанської мови Латинської Америки;
- виділити диференційні ознаки іспанської мови країн Латинської Америки;
- вивчити склад латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови на прикладі друкованих ЗМІ, виділити їх тематичні групи;
- дати лінгвокультурологічний і структурно-семантичний аналіз латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови.

Матеріалом дослідження слугували лексичні одиниці латиноамериканського розповсюдження, відібрані з енциклопедичних довідників, авторитетних словників іспанської мови, словників американізмів серед яких також словники мексиканізмів, аргентинізмів, перуанізмів та інші, найбільш відомих латиноамериканських електронних періодичних видань: El Tiempo, El Espectador (Колумбія), BBC Mundo, El Informador, El Heraldo De México (Мексика), Buenos Aires, La Nacion

(Аргентина), La Tercera, El Sur (Чилі), El Nuevo Diario (Нікарагуа), що представляють національну пресу країн латинської Америки.

Методи і прийоми дослідження:

- загальнолінгвістичні методи: опис, аналіз, узагальнення;
- структурно-семантичний аналіз (для виявлення складу латиноамериканських регіоналізмів та їх класифікування);
- елементи порівняльного аналізу (зіставлення зі стандартним варіантом, тобто кастильським);
- лінгвокультурологічний метод (для встановлення зв'язку між елементами мови і культурою).

Наукова новизна полягає в тому, що в даній роботі вперше проводиться порівняльний аналіз структурних і лінгвокультурних характеристик латиноамериканських регіоналізмів.

Практична значимість роботи полягає в можливості використання матеріалів та результатів дослідження в розробці курсів з лексикології іспанської мови, міжкультурної комунікації, спецкурсів, присвячених національним варіантам сучасної іспанської мови.

Апробацію результатів здійснено на XIII Міжвишівській студентській науково-практичній конференції “Різдвяні студентські наукові читання” (Запоріжжя, 2021). Основний зміст роботи знайшов своє відображення в публікації:

1. Куш А.С., Стрюкова Н.О. До проблеми регіоналізмів іспанської мови країн Латинської Америки. *Різдвяні студентські наукові читання*. Запоріжжя. 2021. (Подано до друку).

Структура і обсяг роботи. Науково-дослідницька робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Загальний обсяг роботи становить 66 сторінок.

У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, починаючи від умотивування теми, мети, завдань, актуальності дослідження, визначення об'єкту, предмету та структурування роботи.

У **першому розділі** подаються загальні відомості про іспанську мову як поліетнічну, історія її появи та розвитку у Латинській Америці, аналізуються підходи щодо виділення її статусу у даному регіоні, розглядаються диференційні ознаки національного варіанту іспанської мови Латинської Америки.

Другий розділ містить власний лінгвокультурологічний аналіз тематичних груп слів, їх етимологія та використання у контексті з посиланням на пресу країн Латинської Америки.

У **висновку** підводяться основні підсумки проведеного дослідження, формулюються загальні висновки, намічаються перспективи подальших досліджень регіональних і національних варіантів іспанської мови.

Загальна кількість сторінок 66 , кількість використаних джерел - 60.

РОЗДІЛ 1 ІСПАНСЬКА МОВА В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

1.1 Іспанська мова в контексті теорії поліетнічних мов

Іспанська мова є другою мовою у світі за кількістю носіїв. За даними Академії Сервантесу [Cervantes Virtual] у світі розмовляють іспанською більше 580 мільйонів осіб, з яких 483 мільйони є носіями та складають 7,6% від світового населення. До країн, де іспанська мова є офіційною належать: Іспанія, країни Латинської Америки (Мексика, Пуерто-Рико Аргентина Болівія Венесуела Гватемала Гондурас Домініканська Республіка Колумбія Коста-Рика Куба Нікарагуа Панама Парагвай Перу Сальвадор Уругвай Чилі Еквадор), США, Західна Сахара, Екваторіальна Гвінея, Філіппіни. Зважаючи на таке територіальне поширення даної мови, вона має безліч територіальних варіантів, діалектів та форм.

Поліфункційні поліетнічні мови — це мови, що зі своєї етнічної території поширилися на землі інших етносів, цілком витіснивши мови цих етносів. Поліфункційна поліетнічна мова приречена на певні функціональні розходження у своєму складі, оскільки кожен етнос, що оволодів нею, зрештою переробляє її на свій лад, втілюючи в ній свої національні ознаки. Такою, наприклад, є латинська мова, яка породила цілу групу романських мов [Ткаченко 1988, с. 23].

Великий внесок в теорію проблем мовної ситуації, національних мов, діалектів та мовних варіантів зробили такі вчені, як: Л.Б. Нікольський, А.Д. Швейцер, В.А. Аврорін, Г.В. Степанов, Н.М. Фірсова та ін.

Історія появи іспанської мови в Латинській Америці. Кастильська мова прибула в Америку в 1492 році разом з 3 каравелами Колумба і приблизно 90 андалузькими моряками. За даними Віртуальної Бібліотеки Сервантеса, колонізація була запланована в Кастилії і здійснювалася в Андалусії у

співпраці з Канарськими островами. Згідно з роботою Бойда-Боумена з перепису поселенців, між 1492 і 1580 роками 35,8% були андалузцями, 16,9% були екстремадурами, 14,8% кастильцями і решта 22,5% були представниками різного походження. У лінгвістичному плані це означає, що 52,7% колонізаторів мали як власні південні різновиди мови з явним переважанням андалузської. Слід пам'ятати, що в сімнадцятому столітті різноманітність діалектів півострова була справді велика, але між кастильською та андалузською мовами було мало відмінностей, за винятком *seseo* та скорочення кінцевих приголосних, тому це було сполучення цих двох діалектні різновиди – з явним переважанням андалузської.

Щодо соціального походження поселенців, відомий дослідник Д. Ліпські стверджує, що здебільшого населення, яке емігрувало до Америки, складалося з неоднорідної групи, яку можна було б класифікувати як міський середній клас. До цієї групи належали сини знатних родин, вигнані ремісники, сім'ї, позбавлені майна, а також деякі в'язні, покарання яких було пом'якшено. Вони ледве вміли читати й писати, заробляли на життя моряками, дрібними власниками, ремісниками, підприємцями тощо [Lipski 1994, p. 295].

Усі ці демографічні дані підтвердили важливість андалузського внеску в іспанську мову Америки та процесів мовного вирівнювання, що відбувалися з перших моментів завоювання. Хоча, як показують лінгвісти, в Америці можна знайти риси всіх діалектів півострова — старокастильського, леонського, ріохійського, наваррського, арагонського, емігрантів з Кастилії-ла-Нуева, Естремадури і навіть каталонського та з баскського. Сьогодні немає жодних сумнівів щодо мовних наслідків, які мала еміграція з південних районів півострова і, зокрема, з Андалусії, на формування американської іспанської мови.

Це була зустріч не тільки різних народів, а й мов – кастильської та різних місцевих мов Америки. Тому, іспанська мова в Америці – не є повним відображенням іспанської мови Іспанії саме через цю «зустріч» мов. Звідси

відбуваються певні зміни у фонетиці, інтонації, лексиці та граматиці. Навіть в Америці, у країнах, де розмовляють іспанською, вона має свої особливості на різних рівнях, що відрізняються від однієї країни до іншої.

При вивченні процесу еволюції іспанської мови в країнах Латинської Америки необхідно враховувати, що завойовники Нового Світу були вихідцями з різних іспанських регіонів. Як стверджує Носкова О.І., різниця між іспанською мовою Латинської Америки та іспанською (кастильською) мовою Іберійського півострова не така велика, як прийнято вважати. Типові характеристики іспанської мови Латинської Америки зустрічаються також на території Андалусії та Галісії [Носкова 2013, с. 84].

Проблема субстрату. При поясненні особливостей історичного розвитку мов упродовж кількох століть лінгвісти зверталися до так званої «теорії субстрату». «Думка про можливість впливу субстрату при утворенні характерних особливостей мови було висловлено ще в XV ст., але широкого поширення ця ідея набула у XIX та XX ст., особливо після появи робіт відомого італійського лінгвіста Асколі, який докладніше досліджував можливі результати впливу субстрату на романські мови» [Серебренников 1956, с. 34]. За визначенням Словника Королівської Академії [DLE], «*sustrato es lengua que ejerce una influencia en otra instalada posteriormente en el mismo territorio*». За Агеєвою Р.О., «субстрат – шар у мові, що залишився від попередньої переможеної мови» [Агеєва 2004, с. 141].

Як визначає Носкова О.І., субстрат не вплинув на іспанську мову на фонетичному та морфосинтаксичному рівнях. Однак його вплив добре помітний на лексичному рівні мови. Дослідниця говорить про те, що індіанський компонент лексичного складу латиноамериканського іспанського має здебільшого антильське походження: в основному походить від мов *тайно* та *аравак*, далі йдуть мови *науатль* (Мексика) і *кечуа* (Анди). Найменше значення має *гуарані* (Парагвай). Зовсім незначний вплив на мову надали *арауканську* мову (Чилі) та мову *майя* (Юкатан, Гондурас, Гватемала) [Носкова 2013, с. 85].

Іспанізація. Боротьба за незалежність. Як стверджує Заємська О.О., «мовна різноманітність Латинської Америки напередодні процесу іспанізації була вражаючою: на континенті існувало сто двадцять три мовні групи, в багатьох із яких були десятки говорів та діалектів. Конкіста, що розпочалася у 1492 році, призвела до витіснення та навіть зникнення великої кількості місцевих індіанських мов та діалектів. Процес іспанізації тривав не одне століття, і лише у першій третині ХІХ століття, після здобуття незалежності більшістю країн у Центральній та Південній Америці, іспанська мова утвердилася як основний засіб спілкування для більшості населення на всьому паніспанському просторі, де сформувалося понад два десятки держав, населення яких розмовляє на національних варіантах іспанської мови. Проте історично іспанська мова, що була інструментом політики іспанізації, зберігає в панамериканській суспільній свідомості політичні конотації як «національна мова панування, мова імперії» [Фирсова 1986, с. 31-34].

Війна за незалежність Латинської Америки тривала з 1808 до 1826 року, у результаті чого усі колонії, окрім Куби та Пуерто-Рико, перестали підпорядковуватися Королівству Іспанії та здобули незалежність. Після падіння правління Іспанської Корони на більшості території Південної Америки, іспанська мова все ж залишилася офіційною в усіх реконкістованих країнах. Пізніше на території деяких країн почали з'являтися Іспанські Королівські Академії. Усього – разом з академією в Іспанії – існує двадцять дві академії іспанської мови: дев'ятнадцять у країнах Латинської Америки, одна – у США та одна – на Філіппінах.

У ХІХ столітті, з політичною незалежністю, іспанська мова стала частиною культурної спадщини кожної з латиноамериканських країн. Тоді як мовна норма Іспанії, що раніше була зразком для всіх іспаномовних країн, перестає бути нормою для усіх країн, крім Іспанії. Як зазначає G.L. Guitarte, нова Американська ідентичність і прихід креолів до влади змінили негативну оцінку «власного» на позитивну. На мовному рівні мовна політика нових іспано-американських країн була направлена на піднесення «дефектів»

мовлення даної місцевості до категорії національних рис [Guitarte 1991, с. 67].

За словами дослідниці М.А. Izquierdo, цей період був неоднорідним. Спочатку спостерігалися тенденції до збереження чистоти мови, еталоном якої була іспанська мова Іспанії. Були ініціативи створення національних академій для того, щоб зберегти мову, без Іспанії, але зі статусом, яким вона володіла з Іспанією як метрополією. Тоді іспанська мова вважалася єдиною цінністю, успадкованою від панування Корони. На другому етапі, вже романтичному, перспектива значно змінилася. З аргентинським поколінням 1837 року виникає ідея, що мова повинна задовольнити потреби південних американців. Тоді й з'являється орфографічна реформа Сарм'єнто, яка стверджує, що вимова латиноамериканського варіанту іспанської мови не є порочною, тому її необхідно підтримувати і захищати. У цей час починається емансипація мови. Цю реформу прийняли й інші країни, наприклад Чилі, де вона зберігалася до 1927 р. [Izquierdo 2010, с. 38].

Сьогодні ми можемо спостерігати полеміку щодо ролі іспанської мови на Латиноамериканському континенті. Так, на думку президента Мексики, іспанська мова була інструментом для проведення політики іспанізації, яка допомагала підтримувати соціальний порядок, заснований на сегрегації каст і рас, що і стало причиною руйнування мезоамериканських культур [El País, 10.02.2016]. Варто зазначити, що слова діючого президента Мексики були розкритиковані. У свою чергу, письменник Маріо Варгас Льоса заявив, що «іспанська мова як інструмент комунікації принесла на територію Нового Світу систему цінностей – грецьку філософію, римське право, мистецтво епохи Відродження, а також право на критику, моральну свідомість, що дає підставу судити наші власні дії» [El País, 10.02.2016].

Отже, ми вважаємо, що з моменту відкриття Нового Світу і до сьогодні питома вага іспанської мови у світі зросла, у більшій мірі, за рахунок територіального поширення, яке перейшло через Атлантичний океан. При цьому є всі підстави стверджувати, що розвиток та поширення іспанської як

засобу спілкування також значною мірою належить країнам американського континенту, що пояснюється як взаємодією з тубільними мовами, так і демографічним фактором, а також сусідством з США. Основа іспанської мови для різних континентів є одною, але час, демографічна ситуація, контакти з іншими мовами тощо внесли свої особливості у звучання, граматику та лексичний склад цієї мови.

1.2 Статус іспанської мови в Латинській Америці

Іспанська мова належить до поширених мов. Крім Іспанії, іспанська мова має велику поширеність в державах Латинської Америки, де її використовують жителі Мексики і більшості країн Центральної Америки (Панама, Коста-Ріка, Гватемала, Сальвадор, Гондурас, Нікарагуа), Антильських островів (Куба, Пуерто-Ріко, Домініканська Республіка), країн Південної Америки (Болівія, Колумбія, Еквадор, Перу, Венесуела, Чилі) і Ріоплатського регіону (Аргентина, Уругвай, Парагвай). Варто зазначити, що хоча офіційно мовою Іспанії та Латинської Америки вважається іспанська, нині піренейська та «американська» іспанська різняться за багатьма показниками. Адже за п'ять століть функціонування іспанської мови на території Америки, виникли чимало диференційних ознак на різних рівнях, що відрізняють європейський та латиноамериканський варіанти даної мови.

Існує безліч робіт, спрямованих на вивчення окремих аспектів варіативності. До класичних праць в цій області слід віднести монографії О.С. Ахманової, Ж. Багана, В.В. Виноградова, Г.О. Винокура, В.Г. Гака, К.С. Горбачевича, В.Т. Клокова, А.М. Молодкіна, Р.П. Рогожнікова, А.І. Смирницького, В.М. Солнцева, Д.А. Шахбагового, В.І. Чернишова, В.Н. Ярцевої та ін. До проблеми статусу іспанської мови в Латинській Америці зверталися такі вчені та дослідники, як Г.В. Степанов,

В.С. Виноградов, Н.М. Фірсова. Велика увага, що приділяється даному питанню зумовлена тим, що процес становлення конкретної національної мови налічує багато аспектів, які в своїй сукупності говорять про складний характер даного явища, пов'язаного як з лінгвістичними, так і екстралінгвістичними факторами. До них відноситься становлення норми письмової літературної мови, збільшення (зменшення) чисельності носіїв мови, розширення їх соціального складу та ін. на розвиток та характер функціонування мови [Карпина 2014, с. 43].

Варіативність – уявлення про різні способи вираження будь-якої мовної сутності як про її модифікації, різновиди або як про відхилення від деякої норми. У першому поданні варіативності застосовуються тільки лише визначення «варіант» і «варіювання»; то, що видозмінюється, розуміється як певний приклад або норма, а варіант – рівне як модифікація даної норми або невідповідність з нормою. При другому поданні включається слово «інваріант», як протиставлення варіанту. Під варіантами розуміються різні прояви однієї і тієї ж сутності, видозміни однієї й тієї ж одиниці, яка при всіх змінах залишається сама собою. Інваріант – це абстрактне визначення однієї і тієї ж відособленої одиниці від її певних модифікацій. Друге розуміння поняття варіативності є розвиток і поглиблення першого, що включає в лінгвістику єдині принципи концепції варіантності – інваріантності.

Варіантно-інваріантний аспект явищ мови утвердився спочатку в фонології (після праць Празького лінгвістичного гуртка та інших лінгвістичних шкіл). Під варіантами почали розуміти різні звукові реалізації однієї і тієї ж одиниці – фонем, а саму фонему – як інваріант. З фонології даний аспект був перенесений на дослідження інших рівнів мови [Солнцев 1988, с.23].

По відношенню до іспанської мови Латинської Америки у сучасній лінгвістиці перевага надається поняттю «національного варіанту». Так, Г.В. Степанов у своїх працях стверджує, що «іспанська мова Америки є різновидом (варіантом) структурно єдиної іспанської мови в сукупності

особливостей його міжнародних норм та місцевих діалектів і говорів». За словами вченого, іспанська мова розуміється як сукупність варіантів та є архісистемою, що включає декілька приватних функціональних систем [Степанов 1963, с. 9].

Наразі необхідно вяснити питання дефініції національного варіанту. За Г.В. Степановим, національним варіантом є «такі форми національного мовлення, які не мають різких структурних відмінностей, але разом з тим одержують автономію, яка підтримується у межах кожної національної спільноти» [Степанов 2004, с. 10].

У вітчизняній іспаністиці слідом за Г.В. Степановим, Н.М. Фірсова визначила соціолінгвістичний статус іспанської мови в латиноамериканських країнах як «національний варіант» іспанської мови. Вона поділяє точку зору Г.В. Степанова, який писав, що «методологічно невірно, а оскільки ситуації складаються в межах держав, то і політично невірно і нетактовно комбінувати ієрархічні структури шляхом зведення в одну стратифікаційну шкалу по історичним, лінгвістичним чи іншим міркуванням територіальні варіанти, які беруть участь в різних ситуаціях і кваліфікувати португальську мову Бразилії як діалект мови Португалії, французьку Канади як діалект французької Франції, а аргентинську іспанську як діалект європейського іспанського або навпаки» [цитуються за Гуз 2016, с.39-43].

Схожу думку поділяє В.С. Виноградов, який стверджує, що «глобальною формою існування іспанської мови є міжнаціональна іспанська форма, за якою слідує національні форми або варіанти, наприклад, мексиканський варіант іспанської мови, кубинський, аргентинський, піринеїський тощо» [Виноградов 1994, с. 82].

L. Blanch концентрує увагу на диференційних ознаках, коли посилається на «гігантську діалектну мозаїку, яку називають іспанською мовою Америки» [Blanch 1983, с. 26]. За словами дослідниці М.А. Izquierdo, із синхронічних підходів більш доцільно інтерпретувати словосполучення іспанська мова Америки як сукупність різновидів (діатопічного,

діастратичного та діафазного), які належать до ідіоматичної спільноти іспанської мови та є інструментом зв'язку з іншою стороною Атлантичного океану, хоча і представляють собою певні особливості, однак не становлять перешкод для порозуміння між носіями мови у різних частинах світу. [Izquierdo 2010, с. 24].

При дослідженні національно-культурної специфіки мовних одиниць в основному розглядається стандартна літературна мова. Звісно ж не тільки цікавим, але і необхідним є аналіз питання про відображення національно-культурної специфіки в різних функціональних стилях мови, а саме в мові періодичної преси, оскільки в пресі зустрічаються високочастотні одиниці мови, що містять національно-культурний компонент. Найбільш продуктивним, на наш погляд, є порівняльний аналіз функціонування в іспанській пресі подібних мовних одиниць в аспекті міжваріантної національно-культурної специфіки, оскільки при цьому найбільш яскраво виділяються відмінності і особливості того чи іншого національного варіанту, що дозволяє глибше проникнути в мовну картину світу та її відображення в різних мовних спільнотах людей [Маслова 2004, 208 с].

Сучасні дослідження показують, що в наш час спостерігаються відмінності в плані літературних національних норм іспанської мови на всіх мовних рівнях (в меншій мірі на граматичному). Ми дотримуємося думки про те, що національна мовна норма Іспанії не може бути єдиною нормою для всіх країн, які розмовляють іспанською мовою, адже територіальні, політичні та національні особливості інших країн дозволяють іспанській мові Америки йти власним шляхом та вносити свої «норми» мовлення. У цьому випадку мова, безумовно, йде не про особисті відхилення від норми літературної стандартної мови колишньої метрополії, а про відхилення, які притаманні цілим колективам народу, що розмовляють іспанською мовою, які проживають на різних територіях його поширення та мають відношення до різних національно-культурних спільнот. Представляється досить значущою точка зору «про рівноправність латиноамериканських і

піренейських норм національної мови, оскільки остання, будучи «історичною точкою відліку», не втілює в собі в нинішньому стані безумовного ідеалу загальної іспанської мови» [Дейнега 2012, 40 с].

Потрібно зазначити також, що національні варіанти іспанської мови володіють безліччю власних діалектів. Національна діалектологія, спираючись на традицію радянської діалектології та досягнення лінгвістичної географії, визнає діалект як реально існуючий різновид мови і розробила принципи його опису в протиставленні іншим діалектам. Особлива увага приділяється принципам відбору типових ізоглос, найбільш істотних для діалектного членування мови. Ізоглоси різних мовних явищ можуть розділяти одну і ту ж територію найрізноманітнішим чином [Платонова 2013, 411 с].

Відповідно до класифікації, запропонованої Н.М. Фірсовою, формами існування іспанської мови є:

- 1) національний варіант іспанської мови;
- 2) діалект іспанської мови;
- 3) територіальний діалект іспанської мови;
- 4) територіальний варіант іспанської мови.

Національний варіант іспанської мови, якому властиві такі ознаки:

- 1) іспанська мова має ранг офіційної (державної) мови;
- 2) присутність національної літературної норми;
- 3) іспанська мова вважається рідною для значної кількості населення (більше 50% від загальної кількості мешканців країни);
- 4) іспанська мова виконує повний об'єм різних соціальних функцій;
- 5) мова має лінгвокультурологічні особливості [Фирсова 1987, 311 с].

Ознаками національного варіанту, крім піренейського, володіють всі без винятку латиноамериканські варіанти іспанської мови. Вони різняться між собою, головним чином, співвідношенням кількості мешканців індіанського походження до відсоткової частки іспаномовного населення.

Діалекту іспанської мови, на відміну від національного варіанту,

притаманне поширення всередині (немає за межами) держав, в яких соціолінгвістичне положення іспанської мови обумовлюється рівно як варіант (національний чи територіальний). Області застосування діалекту лімітовані розмовно-побутовою та релігійною сферами. Кількість діалектів іспанської мови дуже велике. Діалектальні дослідження в ряді іспаномовних країн (за межами Іспанії) знаходяться на початковій стадії вивчення [Henriquez Ureña 1977, с 29].

Класифікація латиноамериканських варіантів іспанської мови. У роботі «Orígenes del lenguaje criollo» М. Фернандес спробував надати характеристику Карибському регіону, особливо зупиняючись на лексичному рівні. В першу чергу він розглянув походження слів, що мають відношення до фауни та флори, пов'язані з морем. У своїх висновках науковець не тільки виділив ряди слів, які мають баскське, арабське, латинське, грецьке, кечуа та мексиканське походження, але й зміг дати тлумачення новоутвореним та збутиим змістом словам [Moreno Fernandez 1993, p 97-105].

Одними з найперших зон, де говорять на «lenguaje criollo» (креольською мовою), виявилися Антильські острови, Венесуела та колумбійська зона, яка в той період включала Панаму. У другій зоні – Мексика і Центральна Америка, крім регіонів, які потрапили в першу зону. Окремо виділяється зона Буенос-Айреса. А. І. Носкова та О. О. Плеухова виділяють 2 зони з креольськими діалектами:

1) «Чорна» іспанська мова: Куба, Пуерто-Рико. Ця зона зазнала впливу мови рабів-афроамериканців. До його особливостей належать: 1) вимова звуку *s* замість *r* перед приголосними – *casne* замість *carne*, *vendeslo* замість *venderlo*; 2) використання дієслівної форми третьої особи однини як початкової форми – *llama* (дзвонити), *hase* (робити); 3) плутанина в роді іменників – *la buey* (віл).

2) Пап'яменто: Кюрасао, Аруба та Бонайре. Пап'яменто – суміш португальської, сефардської та голландської мов. Його назва походить від дієслова *papíar* – говорити. До виражених характеристик пап'яменто

належать: 1) вкрай спрощена граматична структура: незмінні іменники (відсутність відмінювання, роду і числа); 2) використання дієслова лише у формі інфінітиву; 3) суміш іспанських, португальських та голландських слів [Носкова 2013, с. 86-87].

Іншу класифікацію дає П.Х. Уренья в праці 1921 г. «Observaciones sobre el español en America» [Pedro Ureña 1921, p 350-355], а слідом за ним і Дж. Баркер. Вчені виділяють п'ять діалектних. Варіанти П.Х. Уренья базуються на праці Армаса, проте це спірне питання. Лінгвіст прийняв за вагоме індіанський вплив на умову утворення діалектів іспанського Америки. З цієї причини його модель класифікації відображає географічний поділ основних мовних сімей американських індіанців в період розвитку американського іспанського: «характер кожної з 5 зон залежить від географічної близькості регіонів, які її утворюють, політичних і культурних зв'язків, що об'єднали їх під час контакту з індіанським мовою» [Pedro Ureña 1921a, p 290-293].

Д.Л. Кенфілд писав: «Головний фактор розвитку діалектних відмінностей – ступінь змін протягом XV – XVIII століть, що відбулися в іспанській мові». Науковець поділяв мову на три категорії, які пов'язані з формуванням піренейського іспанського.

- 1) 1550р.: Гірські зони Болівії, Перу, Еквадору, Колумбії, Мексики, Венесуели, північний схід Аргентини, Коста-Ріка і Гватемала.
- 2) 1650р.: Парагвай, захід Аргентини, регіон Ріо де ла Плата, південь Чилі, Центральноамериканський регіон: Сальвадор, Гондурас і Нікарагуа. .
- 3) 1750р.: Антильські о-ви, прибережні зони Мексики, Венесуели, Колумбії, Панами, Еквадору, а також центр Чилі.

Отже, ствердження про те, що іспанська мова є національним варіантом, а не діалектом, нам дозволяють наступні її ознаки: 1) статус офіційної (державної) мови; 2) наявність літературної норми; 3) велика кількість носіїв; 4) виконання соціальних функцій; 5) наявність лінгвокультурологічних

особливостей.

1.3 Диференційні ознаки іспанської мови країн Латинської Америки

Важливо відзначити, що різниця між іспанською мовою і її латиноамериканським варіантом складалася протягом кількох століть під впливом місцевих традицій, звичаїв, а також місцевої культури. Латиноамериканський варіант іспанської мови з'явився в Новому світі завдяки зусиллям і впливу іспанської колонізації, що розпочалася з експедиції Христофора Колумба в 1492 році. Іспанська мова в країнах Латинської Америки має свої характерні відмітні риси, які проявляються на фонетичному, граматичному і лексичному рівнях.

Фонетичні особливості. Тоді як в Іспанії фонетичні відмінності зустрічаються навіть між двома сусідніми провінціями, в Латинській Америці такі відмінності – явище рідкісне. Іспанську мову в Латинській Америці від традиційного іспанського відрізняють деякі особливості вимови, багато з яких характерні також для андалузького діалекту. Цей діалект сильно вплинув на «латинську» іспанську, оскільки жителі Андалусії склали близько 60% емігрантів, що переселилися на новий континент після його завоювання.

Однакове проголошення «ll» і «у». «Yeísmo»: Наприклад: pollo (курка) і роуо (лава). Феномен спостерігається на Карибському узбережжі, в Мексиці, Венесуелі, Колумбії і Перу, на заході Еквадору, Чилі, майже повсюдно в Аргентині та Уругваї. У Мексиці, Кубі та Аргентині нерідко зустрічається так зване seseo, тобто відсутність звуку [θ] і заміна його звуком [s]: pobreza – [pobresa], entonces – [entonses]. Звук [s] в кінці слова в розмовній мові часто "проковтується": libro (s), mucho (s), mis amigo (s); в Чилі, на Кубі та в Аргентині він іноді перетворюється в придиховий [h], схожий на український

звук [x] : las casas – [lah' casah], mosca – [mohca]; в Мексиці він чітко вимовляється, але при цьому втрачається попередня голосна: tres pesos – [tres pes's].

У багатьох південноамериканських країнах населення сільської місцевості в розмові переставляє букви місцями. Наприклад, замість *l* може вживатися *r*, і навпаки: *calamares* звучить як [caramales], *pierna* як [pielna], *soldado* як [sordao].

В цілому фонетичні особливості іспанської мови в Латинській Америці визначаються специфікою артикуляції приголосних і голосних звуків в різних комбінаціях, а також винятковим інтонаційним оформленням висловлювань [Henríquez Ureña 1977, p 29].

Граматичні особливості. Граматична будова іспанської мови є більш-менш стабільною, але, тим не менш, піддається незначним змінам. Варто зазначити, що іспанська мова охоплює різні можливості вираження тієї чи іншої граматичної форми, які є однаково нормативними. Носії даної мови, в залежності від територіального фактору, можуть користуватися різними граматичними формами тому ми повинні враховувати діалектний, географічний аспект, щоб мати можливість точно розрізнити варіацію від неприйняттого відхилення.

Граматична варіація норми іспанської мови у Латинській Америці стосується варіювання особових займенників, що вказують на особу в Латинській Америці. Мова йде про форму множини займенників: в Іспанії вживається виключно форма *vosotros* (ви, неформальне звернення до добре знайомих людей, друзів і близьких), в Латинській Америці – *ustedes* (Ви, формальне звернення до малознайомих людей).

Інша особливість полягає в тому, що такі країни, як Аргентина, Уругвай, Парагвай, Венесуела, Колумбія, Болівія, Перу, Чилі, Еквадор використовують займенник другої особи однини (*vos*). В Аргентині, Парагваї та Уругваї цей архаїзм повністю замінює займенник (*tú*). Із займенниковою формою *vos* вживаються відповідні дієслівні форми множини, проте

випадання голосної і обумовлює відсутність дифтонгів та появи ударної голосної: *vos hablás, vos comés, vos vivís*. У зворотних дієсловах форма *vos* використовується зі зворотним займенником *te*: *vos te levantás, vos te ponés, vos te dormís*.

Замість 2 особи множини *vosotros* використовується *ustedes*. Як зауважує Н. М. Фірсова, дуже часто в емоційній промові інтелігенції при адресації до дітей спостерігається перехід з форм *tú* або *vos* на *usted* (з відповідною заміною дієслівних форм). При цьому займенникові форми зазвичай опускаються.

При вираженні особливої ніжності і ласки до маленьких дітей в мові дуже часто використовується форма 3-ї особи наказового способу, яка корелює, як відомо, з *usted*: *Venga acá, mi pollito; Siéntese aquí, mi amorcito; Páseme la cucharra, mi corazoncito; Cuénteme, mi alhajita*. Ця ж форма звучить при гніві або коли дітям надається якийсь наказ: – *¡Salga a abrir la puerta! ¡Cállese, niño! ¡Vaya a ver, quien viene! ¡Váyase comiendo! ¡Duérmase!* У цих випадках зміна форм сприяє зміні регістра комунікації.

Так, за словами лінгвіста Х.А. Фраго [Frago 2003, p 304], існує 3 системи особових займенників:

1) система Іспанії *tú* (близька людина) – *usted* (віддалена людина), *vosotros* (неформальна форма, множина) – *ustedes* (формальна форма, множина);

2) перша система Латинської Америки: *tú – usted – ustedes* (*usted* використовують більше, ніж в Іспанії). Крім того, *vosotros* не використовують на Канарських островах та в багатьох районах Андалусії. У багатьох районах Америки *usted* використовують навіть для звертання до дітей.

3) друга система Латинської Америки: *vos – usted – ustedes* (використовується в Урурваї, Мар-де-Плата, Центральній Америці тощо). Усі ці форми є нормативними.

Регіональною специфікою на морфологічному рівні є використання

зменшувально-пестливих суфіксів. Ці форми використовуються більш активно, ніж в Іспанії. Наприклад: *ahorita voy* – зараз йду, *pueblo lindito* – красивеньке селище [Аларкос 1997, с.200].

Для багатьох країн Латинської Америки характерна відсутність *Pretérito Perfecto Compuesto*. В той час як в Іспанії диференціюються: *Hooy he comido* і *Ayer comí*. У латиноамериканському варіанті в обох випадках використовується *Pretérito Perfecto Simple* (завершений минулий час): *Hooy comí. Ayer comí*.

Використання дієслівної форми на -ra Imperfecto de Subjuntivo в значенні Pluscuamperfecto de Indicativo: *Cuando volví a casa, todos ya se marcharan* (замість *se habían marchado*).

У деяких висловах латиноамериканці використовують множину: *¿Qué horas son?* замість *¿Qué hora es?*; *Hace tiempos que...* замість *Hace tiempo que...*

Замість форм Futuro Simple часто вживається аналітична конструкція *ir a* + Infinitivo: *voy a comprar este libro* замість *compraré este libro*; *vamos a ir al cine* замість *iremos al cine*.

Лексичні особливості. Важливо зауважити, що налічують близько 123 мовних сімей корінних народів, які залишили помітний слід в змінах в латиноамериканському варіанті на рівні лексики. А лексика, як відомо, це один з лінгвістичних аспектів, який найкраще відображає зміни мови.

В. С. Виноградов у своїй роботі «Вступ до перекладознавства» (2004) виділив кілька типів діалектизмів:

- 1) власне лексичні діалектизми, які є синонімами літературної мови;
- 2) етнографічні діалектизми, які називають певні реалії, характерні лише даної території;
- 3) семантичні діалектизми, що відображають діалектне значення загальноновживаних слів [Виноградов 2001, с. 224].

Домініканський філолог Педро Енрікес Уренья розділив усю Латинську Америку на п'ять основних зон, виходячи переважно з лексичних

особливостей мови і не зважаючи на фонетичні відмінності, серед яких:

1. Ріо-де-ла-Плата (Аргентина, Уругвай і Парагвай). Субстрат гуарані.
2. Чилійський (північ, центр і південь Чилі). Арауканські субстрати.
3. Анди (більша частина Колумбії та частина Венесуели, Болівія, Перу та Еквадор). Субстрат кечуа.
4. Мексиканська (Мексика, Центральна Америка та південний захід США). Субстрат науа.
5. Карибського басейну (три іспанські Антильські острови Куба, Санто-Домінго, Пуерто-Ріко-, значна частина Венесуели та узбережжя Атлантичного океану з Колумбії). Субстрати аравак і Карибського басейну [Alba 1985, с. 54].

За словами J.S. Lobato, «велика лексична різноманітність іспанської мови в Америці порівняно з материковою іспанською виявляється в її власній орографії та в культурних звичках, хоча ми також визнаємо її неоднорідність серед інших народів Латинської Америки». Дослідник також виділяє наступні елементи, що складають тезаурус іспанської мови якою розмовляють в обох світах: «Creación, arcaísmos, incorporación de indigenismos, afronegrismos, tabúes, eufemismos, disfemismos, reincorporación, etc., diferenciaciones de base (panamericana), son algunos de los elementos que enmarcan la gran diversidad léxica del acervo común» [Lobato 1994, p. 563-564].

Більшість іспаністів визнає, що розмовна мова Америки має найбільшу подібність до андалузського діалекту, що, однак, не виключає певного впливу інших діалектних зон. Слова регіонального андалузського походження, такі як *alfajor*, *barcina*, *bucaro*, *chinchorro*, *estancia*, *bean*, *pot*, *candela* або *rancho*, є частиною американського лексикону [Cervantes Virtual]. Як зазначає J. G. Frago, слово *maceta* у варіанті *tieso* було узагальнено в Америці, раніше ніж в Іспанії [Frago 2003, p. 25].

Одним із джерел формування латиноамериканської регіональної лексики є запозичення. Запозичення – елемент чужої мови (слово, морфема, синтаксична конструкція і т. П.), перенесений з однієї мови в іншу в

результаті мовних контактів, а також сам процес переходу елементів однієї мови в іншу. Зазвичай запозичуються слова, рідше синтаксичні та фразеологічні звороти. Запозичення звуків і словотворчих морфем з інших мов відбувається в результаті їх вторинного виділення з більшого числа запозичених слів. Запозичення пристосовуються до системи мови настільки, що іншомовне походження таких слів не відчувається носіями цієї мови і виявляється лише за допомогою етимологічного аналізу.

Процес просторового руху лексики в епоху всесвітньої глобалізації в латиноамериканському варіанті іспанської мови невід'ємний від процесів запозичення. Вплив декількох мов і культур дозволяє говорити про діахронічні та синхронічні зміни його лексичного пласта. Виділяють такі типи запозичень: варваризми, германізми, латинізми, культізми.

Перші зміни поширювалися на назви рослин, тварин і речей, які були невідомі першовідкривачам. Вони стали частиною мови завдяки численним впливам інших культур і народностей. Основні джерела появи: видозмінені іспанські слова, які придбали нові значення в процесі еволюції мови, вплив індіанських мов, а також запозичення англосаксонського та італійського походження.

Однією з істотних відмінностей кастильської мови та національних варіантів Латинської Америки – це використання одного і того ж слова для позначення різних предметів або ж різні слова можуть описувати один і той же предмет. Наприклад, комп'ютер в Іспанії – *ordenador*, а в Латинській Америці – *computadora*; картопля в Іспанії – *patata*, а в Латинській Америці – *papas*. Такі слова, як *pollera* (жіноча спідниця), *prieto* (чорний), *frazada* (ковдра) поширені в Аргентині та ряді інших країн Латинської Америки, а в Іспанії або більше не вживаються, або мають інше значення. Слова, що прийшли в іспанську мову з індіанських мов, називають індіхенізмами. У словниковому складі латиноамериканських національних варіантів іспанської мови, вони володіють яскравою національно-культурною специфікою. Джерелом слів індіанського походження стали мови інків, кечуа

і аймара. Ці слова пов'язані зі звичаями і віруваннями індіанських племен що позначають тварин, рослин, традиційну їжу та напої. Інки мешкали на території Еквадору, Болівії, Перу і частково Чилі. Від них були запозичені такі слова, як *cóndor* (кондор), *caucho* (каучук), *papa* (картопля). У сучасному латиноамериканському варіанті іспанської мови індіанські мови до сих пір грають велику роль, будучи певним мовним субстратом. Наявність таких одиниць у складі сучасної іспанської мови на території Латинської Америки є результатом мовного контакту між мовою корінного населення і стандартним варіантом іспанської мови.

За своєю семантикою індіанські слова в іспанській мові діляться на різні тематичні групи:

- 1) Флора. У цю тематичну групу входять різні назви рослин;
- 2) Фауна, включає в себе назви видів тварин і т.д;
- 3) Предмети побуту, такі як: одяг, домашнє начиння;
- 4) Назви страв і напоїв;
- 5) Характеристика людини;
- 6) Духовна культура індіанців.

Отже, у даному підрозділі ми проаналізували основні фонетичні, граматичні та лексичні особливості національного варіанту іспанської мови Латинської Америки, які відрізняють його від кастильського варіанту. Дані розходження, однак, є варіантами норми. Варто зазначити, що фонетичні та граматичні відмінності не затрудняють розуміння між носіями іспанської мови у різних країнах, чого не можна сказати про лексичний склад, що різниться на цих територіях.

1.4 Лексичні латиноамериканізми в макросистемі іспанської мови

У першу чергу варто зазначити, що лексичний склад національного

варіанту іспанської мови Латинської Америки значно відрізняється від кастильського варіанту. До основних джерел появи латиноамериканізмів належать видозмінені іспанські слова, які набули нових значень у процесі еволюції мови, індіанські мови, а також запозичення англосаксонського та італійського походження.

За словами J.S. Lobato, не можна вважати, що найбільш диференційним елементом латиноамериканського варіанту іспанської мови є індіхенізми, незважаючи на їх довготривалий вплив на дану мову [Lobato 1994, p. 564]. До особливостей лексичного складу іспанської мови Латинської Америки також належать: афроамериканізми, слова індіанського походження, запозичення з англійської мови та власні деривати.

Міхеєва Н. Ф. виділяє декілька шляхів взаємодії між індіхенізмами та загальноіспанськими лексичними одиницями:

1) співпадіння значень та рівнозначне функціонування іспанських та запозичених одиниць: *guajolote (pavo)* ‘індичка’; *cuate (gemelo)* ‘близнюк; *escuincle y chamaco (niño)* ‘дитина; *tatemar y chichinar (quemar, chamuscar)* ‘обжигать, обугливать’; *mecate (reata, cordel)* ‘мотузка, бичівка, шнур’;

2) у багатьох випадках семантика слів-індіхенізмів містить у собі додаткове значення, що диференціює їх сенс від відповідних їм загальноіспанських одиниць. Так, наприклад, ацтекізм *molcajete* застосовується для позначення кухонної ступки, виготовленої з каменю (*mortero de cocina, hecho de piedra*); іменник *tianguis* (з ацтекського *Tianguisti* – ринок) має широкий спектр застосування для позначення різноманітних ринків, розташованих на відкритому повітрі (*el mercado indígena que se celebra al aire libre*);

3) у деяких випадках слова, що прийшли з індіанських мов, замінюють відповідні їм піренейські еквіваленти, котрі іноді повністю витісняють їх: *tecolote* (замість *buho*) ‘сова’; *chapulín (saltamontes)* ‘коник’; *atole (papilla)* ‘поживна каша (зазвичай із кукурудзи)’; *zacate* (замість *hierbajo* або *estropajo*) ‘кормова трава’; *milpa (maizal)* ‘кукурузне поле’; *ejotes* (замість

judías verdes) ‘стручки молоді квасолі’; *jacal (choza)* ‘хатина, халупа’; *papalote (cometa, volantín)* ‘паперовий змій’ [Михеева 2007, с. 33].

О. А. Заємська описує лексичні особливості деяких регіонів наступним чином:

1. У зоні Амазонки відчувається вплив місцевих діалектів, особливо для позначення предметів флори, фауни та традиційної діяльності. У Болівії відчувається вплив стародавнього колоніального діалекту, характерного для Південного конуса.

2. У іспанській мові Карибського басейну, помітний вплив Андалусії, Канарських островів, а також ідіом, свого часу характерних для мови, яку використовували негри-раби [Липатова 1978, с. 73]. Він поширений на Кубі, в Домініканській Республіці та Пуерто-Ріко, на узбережжі та у внутрішніх районах Венесуели, на півночі Колумбії та на значній частині території Панами. Найчастіше саме цей варіант іспанської звучить на вулицях Нью-Йорка та Майамі, а також, як правило, його використовують співаки у стилі *сальси* [Иванова 1971, с. 70].

3. Центральньо-американська іспанська, якою розмовляють у п'яти країнах субрегіону – КостаРіці, Нікарагуа, Гондурасі, Сальвадорі, Гватемалі, а також у штаті Чіapas на півдні Мексики, – є чимось середнім між діалектами, характерними для земель, що лежать на північ і південь.

4. Мова, якою говорять жителі країн, розташованих уздовж Андського гірського хребта, сформувалася під впливом, зокрема, *quechua* та *aymará*, а також інших аборигенних мов, яких вже немає. Наприклад, з *quechua* запозичені такі слова: *alpaca*, *guano*, *visiña*. Іспанська мова у чилійському варіанті відрізняється від своїх латиноамериканських побратимів вимовою, синтаксисом та особливостями словникового запасу. Широко відомо, що чилійці застосовують різні тональності – залежно від ситуації [Синявский 1979, с. 85].

5. Діалект, яким користуються в Колумбії, Еквадорі та на північному узбережжі Перу, є гібридом «карибської» і характерної мови, якою говорить

населення вздовж перуанського узбережжя [Фирсова 2004, с. 50]. Останній називають "лімським", оскільки між 1535 та 1739 рр. Ліма була столицею іспанської імперії в Південній Америці та звідти поширювалася культура, а розмовна мова вважалася найбільш чистою і правильною, бо там розташовувався знаменитий Університет Сан Маркоса. На колумбійському узбережжі, особливо у департаменті Чоко, проживає досить багато афроамериканців, які привнесли до розмовної мови чимало своїх лексичних одиниць.

6. Іспанська, якою розмовляють у центральній частині Мексики, практично складається з двох частин – індіанської основи, запозиченої головним чином у *náhuatl* та власне кастильської мови [Чеснокова 2004, с. 12-13]. Це призвело до того, що іспанська мова збагатилася великою кількістю «мехіканізмів»: *jícara, petaca, petate, aguacate, tomate, hule, chocolate, cacao, coyote, chicle, butaca, cacique, canoa, colibri, chirimoya, guayaba, iguana, jaguar, loro, maíz, tamey, maní, papaya, piragua, tabaco, tapioca, yuca* і т.д. Цей вплив настільки великий, що часом слова, взяті з *nahuatl*, співіснують зі своїми іспанськими аналогами: *cuate* та *amigo*, *guajolote* та *pavo*, *chamaco* та *niño*, *mecate* та *reata*, у той час як в інших випадках тубільне значення трохи відрізняється від іспанського поняття:

- *Huarache* – це певний тип *sandalia*;
- *tlapalería* – різновид *ferretería*;
- *molcajete* – варіант *mortero de piedra*.

7. Мова у північних районах Мексики відрізняється насамперед інтонаціями, що й створило йому репутацію північного акценту. Крім того, загальна межа Мексики зі Сполученими Штатами протяжністю 2500 км, безсумнівно, стала фактором, сприяючим взаємовпливу іспанської та англійської мов. Щороку велику кількість американських і канадських туристів приїжджають до Мексики, а сотні тисяч мексиканців виїжджають на заробітку в США [Михеева 2006, с. 326-333]. Багато слів, запозичені з англійської мови, використовуються не тільки в Латинській Америці, а й у

Іспанії, наприклад: *filmar, beisbol, club, cóctel, líder, cheque, sandwich etc*, але в мексиканському іспанському вживаються й інші англіцизми, що не використовуються ні в інших латиноамериканських країнах, ні в Іспанії. Це такі слова, як: *bye, ok, nice, cool, checar, hobby, folder, ojverol, suéter, réferi, lonchería, closet* і т.д.

8. У Парагваї, а також в аргентинських провінціях Місьйонес, Коррентес, Формоса і Чако іспанська мова зазнала сильного впливу *guaraní*, оскільки саме там компактно проживають його носії. Завдяки цьому в іспанському з'явилися такі слова, як: *tapir, ananá, caracú, urutaí, yucaré, tapioca, mandioca*. Парагвай – єдина країна в Латинській Америці, більшість населення якого двомовне, настільки сильно там впливає мова *guaraní* [Заемская 2011, с. 72-73]

Англіцизми. В епоху глобалізації засоби масової інформації багатьох країн часто обмежуються простим копіюванням запозичених мовних одиниць. Політика Іспанської королівської академії в області запозичень свідчить про тенденцію захистити іспанську мову від надмірного вживання англіцизмів. У новому 23-му виданні Словника іспанської мови Іспанської королівської академії (DLE), що вийшло в жовтні 2014 року, були включені як оригінальні іноземні слова і аббревіатури – "*dron*", "*Wifi*", "*hacker*" – так і адаптовані до іспанської орфографії і вимови – "*tuit*" (*tweet*), "*tuitear*", "*wasap*" (*WhatsApp*), "*wasapear*". Часто створюється іспанська версія англійського слова, наприклад "*bloguero*" замість "*blogger*", або додається нове значення до вже існуючого іспанського слова. Наприклад, еквівалентом для "*tablet*" є нове, шосте, значення слова "*tableta*" – "*dispositivo electrónico portátil con pantalla táctil y múltiples prestaciones*". Більш того, в Словнику спірних випадків [Diccionario Panhispánico de Dudas] Королівська академія рекомендує використовувати іспанські еквіваленти багатьох запозичених слів: "*patrocinador*" замість "*sponsor*", "*enlace*" замість "*link*", "*espectáculo*" замість "*show*", "*correo electrónico*" замість "*email*". Таким чином, для іспанських ЗМІ характерно досить помірне вживання англіцизмів, а також

прагнення до асиміляції запозичених мовних одиниць.

Звернемося тепер до іспаномовної преси країн Латинської Америки. Багато з цих країн перебувають під сильним політичним і економічним впливом США, отже можна припустити, що в мові місцевих ЗМІ має бути більше англіцизмів, ніж в самій Іспанії. Як вважає Е.А. Нуньєс Кабесас, вплив англійської «особливо сильно проявляється в політичній та економічній сферах і, як наслідок, в мові преси» [Núñez Cabeza 2000, p.417].

Наведемо кілька прикладів з аргентинських газет, даючи в дужках іспанський варіант латиноамериканізмів: *la suba (subida) de las divisas; el monto (la suma total) de las reservas; el piso (el nivel) de la tasa de interés; las colocaciones (inversiones) en pesos; el retorno (la vuelta) de la inversión; el faltante (la falta) de dólares*. Ці слова можна знайти в словнику латиноамериканізмів і в будь-якому випадку вони не ускладнюють розуміння для читачів з Іспанії або інших країн Латинської Америки. Роз'яснення можуть знадобитися, коли іспанськими словами в мові аргентинської преси даються нові значення. Наприклад: термін "*el corralito*", який в аргентинській пресі значить «порушення прав вкладників», словник Іспанської королівської академії визначає як "*pequeño recinto para niños que aún no andan*", тобто як «дитячий манеж».

Термін "*el corralito*" був підхоплений аргентинською пресою, а потім перейшов в мову всіх іспаномовних країн і став вживатися в інших країнах.

Ще одне іспанське слово "*la corrida*" використовується в пресі деяких країн Латинської Америки для позначення паніки в банківському секторі або на валютній біржі. Масове зняття населенням грошей з банківських рахунків називається "*la corrida bancaria*" (в Іспанії вживається термін "*pánico bancario*" або "*pánico financiero*"). Масовий продаж на біржах місцевої валюти і скупівля іноземної (зокрема долара), часто спровокована в спекулятивних цілях, носить назву "*la corrida cambiaria*".

Для позначення біржових товарів часто використовується англіцизм «*los commodities*» («*la caída de los precios en los commodities*»), при цьому і в

множині і в однині повністю зберігається англійське написання: «*un commodity*» – «*los commodities*».

Долар, що купується в нелегальних обмінних пунктах за неофіційним курсом, називається «*el dólar paralelo*», але частіше «*el dólar blue*» або просто «*el blue*». Логічніше було б очікувати назви «*el dólar negro*», проте вибір такого прикметника пояснюється впливом англійської мови, в якому синій колір «*blue*» асоціюється з чимось таємним, темним, нелегальним.

Крім покупки «*el blue*» в Аргентині існує ще кілька способів придбати валюту. Різниця курсів при покупці цими способами приводить до того, що в країні існує кілька «типів» доларів, кожен з яких має свою назву. Для їх позначення використовується аналітичний спосіб, коли до слова «*el dólar*» додається іменник. Зустрічаються такі лексеми: *el dólar turista (el dólar tarjeta)* 'долар, який поміняли приїжджі на місцеву валюту', *el dólar ahorro* 'використовувані зараз доларові купюри', «*el dólar fuga (el dólar gris o el dólar contado con liquidación)*», «*el dólar bolsa*», «*el dólar soja (el dólar trigo o el dólar girasol)*», «*el dólar azafata*».

Подібний спосіб словотворення є дуже продуктивним в сучасній іспанській мові. Наведемо кілька прикладів: *el coche cama, el mueble bar, el hombre araña, el sueldo base, la casa piloto, la hija modelo, la palabra clave* і т.д. Дані складні слова утворені за моделлю іменник + іменник. При подібному словотворенні другий іменник переходить в розряд аналітичних прикметників. Основними ознаками аналітичних прикметників є їх незмінюваність, знаходження в постпозиції до іменника, виконання функції неузгоджених визначень.

У другому розділі для дослідження тематики та проведення лінгвокультурологічного аналізу латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови нами буде використаний прийом поділу лексичних одиниць на тематичні групи. За Кременецькою І. В., тематична група слів як одне з прагматичних угруповань слів представляє собою об'єднання лексичних одиниць, які використовуються при спілкуванні на певну тему без

урахування особливостей і умов акту спілкування. Основою інтеграції тематичної групи служать зв'язки предметів реального світу, які є денотатами словесних знаків, що формують тематичну групу. Також автор виділяє основні критерії об'єднання слів у тематичну групу. Так, слова можуть об'єднуватися в тематичну групу при наявності: 1) зв'язків між предметами, словами; 2) відношень між цими словами, наприклад, рід-вид, частина-ціле; 3) співвідносних контекстів [Кременецкая 2009, с. 94-95].

Отже, виходячи з проаналізованого матеріалу, ми можемо стверджувати, що іспанська мова Латинської Америки має велику кількість спільних ознак із кастильським варіантом Іспанії та зазнає впливу уніфікованої норми піренейського півострова і національної норми країн Америки, яка має певні розходження з нормою Іспанії.

РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ І ТЕМАТИЧНА СПІВВІДНЕСЕННІСТЬ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ РЕГІОНАЛІЗМІВ СУЧАСНОЇ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

Практична частина роботи присвячена проведенню структурно-семантичного та лінгвокультурологічного аналізу латиноамериканських регіоналізмів іспанської мови на матеріалах енциклопедичних довідників, авторитетних словників іспанської мови, словників американізмів серед яких також словники мексиканізмів, аргентинізмів, перуанізмів та інші, а також найбільш відомих латиноамериканських електронних періодичних видань: El Tiempo, El Espectador (Колумбія), BBC Mundo, El Informador, El Heraldo De México (Мексика), Buenos Aires, La Nacion (Аргентина), La Tercera, El Sur (Чилі), El Nuevo Diario (Нікарагуа).

У ході дослідження був зібраний корпус латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови, який містить 51 одиницю з подальшим систематизуванням за тематичними групами: «Суспільно-політична лексика», «Міська інфраструктура», «Гастрономічні назви», «Найменування предметів одягу», «Професії та рід діяльності».

2.1 Тематична група «Суспільно-політична лексика»

Лексична структура будь-якої мови знаходиться в стані постійної зміни та розвитку, чому чимало сприяє необхідність актуалізації лексичної структури та її адаптації під нові умови. Лінгвістичні зміни майже завжди нерозривно пов'язані з соціальним та економічним розвитком країни. Як будь-яка жива мова, вона активно реагує на процеси, що відбуваються: знижується актуальність і соціальна необхідність одних лексичних елементів, водночас поява нових реалій веде до виникнення нових слів. Появу

регіоналізмів суспільно-політичної лексики розглянемо на прикладі таких країн, як: Чилі та Мексика.

Яскравим відображенням впливу національних процесів на виникнення нових лексичних одиниць може послугувати така країна як Чилі. Звертаючись до сторінок історії, важливо відмітити період з 1938 по 1941 роки, коли за часи правління президента Педро Аріппе з'являється термін *Chilenidad*. Будучи палким шанувальником Німецької імперії, яка мала націоналістичний режим, Педро Аріппе доручає місцевому режисеру Еміліо Таулісу зняти документальний фільм під назвою «¿Que es la Chilenidad?», що перекладається українською «Що таке Чиленідад?» У цьому фільмі зазначалося, що будь-яка дія, орієнтована на промисловий розвиток, індустріалізацію та модернізацію країни, яка досягає для неї соціального прогресу, є чилійською.

Таким чином, *chilenidad* – це термін, що використовується для опису сукупності культурних виразів, які виникли або адаптовані на нинішній території Чилі та використання яких тривало протягом тривалого часу, передаючись від одного покоління до іншого, встановлюючи їх національну ідентичність. Королівська іспанська академія визначає цей термін як «характер або стан чилійця» та «любов або прихильність до того, що є чилійським». На сьогоднішній день *chilenidad* проявляється в громадських подіях, святах і пам'ятних днях; ремеслах, фестивалях і карнавалах; спорті; танцях і музиці; гастрономії. Наведемо декілька прикладів із національних періодичних видань Чилі:

1) *La chilenidad es esa leche materna que bebimos desde nuestra infancia, la que nos interrelaciona en el tiempo con nuestro entorno, nuestros seres queridos, amigos y demás compatriotas* [La Tercera, 12.09.2012].

Іншою, не менш важливою, подією, що вплинула на суспільно-політичне життя Чилі і, як наслідок, появу нових лексичних одиниць в словниках регіоналізмів, став період з 1973 по 1990 роки, коли після військового перевороту до влади прийшов Аугусто Піночет, який

підтримував військову диктатуру. Під час його правління з'являється термін *pinochetismo*, що представляє собою персоналістичну ідеологічну течію, засновану на політичних принципах антикомунізму, авторитаризму, мілітаризму, консерватизму, патріотизму, націоналізму та неолібералізму. Поява нового лексичного регіоналізму призводить до виникнення таких слів як: *pinochetista* - людина, яка підтримувала або підтримує зазначену ідеологію, а також *pinochetear*, яке позначає впровадження диктатури, приєднання до ідеологічної течії. Наведемо декілька прикладів із національних періодичних видань Чилі:

- 1) *Pinochet muere sin pagar ni uno solo de sus horrendos crímenes y deja una estel de **pinochetismo** flotando en el ambiente político y social chileno, sectores ultraderechistas que sienten la nostalgia de aquel régimen criminal, corrupto y ent reguista; con el lastre del desfalco a los dineros del pueblo chileno escondido en los bancos suizos en dólares* [El Sur, 07.07.2007].
- 2) «Yo soy **pinochetista** y lo digo sin problemas»: *La arenga de la diputada Camila Flores que sacó aplausos en el consejo general de RN* [El Sur, 12.03.2001].
- 3) *El gobierno nos está **pinocheteando** con el Paso a Paso* [Estudios Filológicos, N° 38, 2003].

Соціально-політичні процеси Мексики також вплинули на виникнення нових лексичних одиниць. Основна частина мексиканських регіоналізмів даної тематичної групи пов'язана з проблемою корупції. Прикладом можуть слугувати такі слова, як: *bisnero, moches, tapachear, chapulin, cuatitud*.

Bisnero є тлумаченням терміна *business*, що англійською означає бізнес. В Мексиці це слово використовується для визначення людей, які прагнуть заробити гроші, займаючись незаконним бізнесом. Достовірно невідомо походження цього слова, але перші його використання в друкованих періодичних виданнях припало на часи президентської кампанії Хосе Лопеса Портільйо (1976 – 1982 роки), коли нелегальний бізнес почав набирати тенденцію.

Слово *moches*, що українською означає хабар, зустрічається тільки в Мексиці. Еквівалентом в кастильському варіанті може слугувати слова *cohecho* чи *soborno*. За однією з теорій, фраза *dar moches*, що на українську мову перекладається як дати хабаря, походить від фрази *hecho la mocha*, що означає зробити щось дуже швидко, або прискорити певний процес.

Слово *tapachear* означає фальсифікацію результатів виборів. За етимологію походить від слова *tapache*, що перекладається як єнот. Можливо, таке порівняння виникло із-за схожості способу поведінки цього ссавця з діями, які відбуваються під час незаконного втручання в процес виборів. Вперше цей термін задокументовано в газеті *El Informador* від 2013 року, хоча його використання, безумовно, обмежене мексиканською пресою.

Слово *chapulin* за етимологією є похідним від слова *charolín*, що з науатлю означає тварина, яка стрибає. В українській мові аналогом може слугувати слово коник. Незважаючи на те, що слово *charulín* зникає зі словника Королівської іспанської академії, оскільки воно нібито не вживається, в Мексиці ця лексична одиниця все ще є частиною журналістської політичної мови, яка слугує для описання тих поступливих політиків, які легко пристосовуються до обставин, переходять з однієї політичної партії в іншу, змінюють свою думку радикально тощо. В 2020 році слово *chapulin* потрапило до національного словника мексиканізмів.

Також до лексичних регіоналізмів суспільно-політичної лексики можна віднести слово *cuatitud*, що походить від слова *cuate* з мови науатль та перекладається як друг. Достовірно невідомо причину зміни значення цієї лексичної одиниці, але на теперішній час термін *cuatitud* вживають для позначення політичних зв'язків, за допомогою яких та чи інша особа отримує привілеї або вигоду. Хоча слово не задокументоване в національних словниках, але його використання прослідковується в сторінках національної преси.

Наведемо декілька прикладів із національних періодичних видань Мексики:

1) *Creo que es muy claro. Es hacer la distinción entre un empresario y un **bisnero**, (una de las definiciones que está en el Corrupcionario) [Forbes, 13.10.2017].*

2) *El mecanismo subyacente del soborno que hoy solicita un gerente para conceder un ascenso laboral en una empresa es el mismo del “**moche**” que mañana solicita un legislador para asignar un presupuesto en un municipio.*

3) *Hace ocho días hubo elecciones en Irán. [...] La candidatura más vistosa, y no por virtual menos legítima, fue la de Zahra. Se trata de la protagonista de un cómic publicado en 2010, luego de que las **mapacheadas** elecciones del año anterior desataron en Irán una ola de protestas (el “movimiento verde”) y una bestial represión por parte de los monigotes gobernantes [El Informador, 23.06.2013].*

4) ***Chapulín**, chapulineo y chapulinear son las palabras claves para los políticos mexicanos que se cambian de un partido a otro, se quitan las camisetas para no caer en el terror de estar fuera cada sexenio de los presupuestos públicos [Diariote, 05.08.2019].*

5) ***Cuatitud**: ejercicio del poder de los cuates (amigos), por los cuates y para los cuates [BBC Mundo, 03.10.2016].*

2.2 Тематична група «Міська інфраструктура»

Міська інфраструктура є важливою частиною повсякденного життя будь-якої людини. У представлену групу регіоналізмів включено назви житлових приміщень, а також елементів міських споруд та вулиць, які використовують жителі Аргентини, Колумбії, Мексики.

У кастильському варіанті *acera* має значення «тротуар», теж саме значення в Аргентині має слово *vereda*, що з латинської мови означає дорога, шлях та походить від слова *veredus*, тобто мандрівний кінь, поштовий кінь, і

є кельтською позикою латини та утворена *vo-red-*, тобто індоєвропейським коренем, в Мексиці - *andador*, що є похідним дієслова *andar*, тобто ходити, з додаванням суфікса *-dor*, який вказує на те, що дію виконує людина, а в Колумбії - *andén*, походить від назви системи пішохідних доріг у Андах, які лежать на території Колумбії.

У сучасній іспанській мові *garaje* та *cochera* мають значення місце для паркування автомобіля, в той же час їх еквівалентом у Колумбії є *parqueadero*, що утворене від *parquear*, тобто паркуватися, яке походить від англійського дієслова *to park*, що має від французького *parc*, тобто огорожений, а це від пізнього латинського *parricus*, яке походить від німецького *parra*.

Французька колонізація Америки розпочалась у XVI ст. і тривала до XVIII ст. За цей час було засновано колонії на сході Північної Америки, на декількох Карибських островах та у Південній Америці. Завдяки цьому деякі регіоналізми латиноамериканського варіанту іспанської мови мають французьке походження.

Для позначення індивідуального житла, яке є частиною більш великої споруди, а саме квартири в Іспанії використовують слова *piso* та *apartamento*, але в Мексиці можна зустріти *departamento*, що походить від французької *departement*, складається з префікса *dé-* (розбіжність, відокремлення), *partir* (відкласти) та суфіксу *-ment*, який є еквівалентом іспанському *-mento*, як французи називають територіальний поділ політичної влади або регіонів, хоча в XIII столітті це слово позначало розділення контролю та відповідальності шлюбу.

Мексиканський регіоналізм *vitrina*, що означає шафа зі скляними дверцятами, що дозволяє побачити вміст та є еквівалентом у сучасній іспанській мові слова *escaparate* має французьке походження від «*vitrine*», яке від латинської *vitrum*, тобто скло.

Розглянемо декілька прикладів з національних періодичних видань Аргентини, Колумбії та Мексики:

1) *Luego de dos arreglos, uno en el 2013 y otro en el 2016, la **vereda** de la rotonda ubicada en la costanera sur volvió a evidenciar quebraduras y un pequeño hundimiento [El Litoral, 21.11.2021].*

2) *La noche de este domingo, reportaron a un joven de aproximadamente 25 años sin vida sobre el **andador** Francisco Encal en la colonia Salamanca Villa 400 de esta ciudad [El Sol de Salamanca, 15.11.2021].*

3) *Por norma, usted deberá pagar el arreglo del **andén** frente a su casa [El Tiempo, 01.11.2021].*

4) *Lote o casa que se convirtiera en **parqueadero** se le regalaban 10 años de exención de impuestos [El Espectador, 17.09.2009].*

5) *Juntar la cantidad de dinero necesaria para dar el enganche de nuestro primer **departamento** es esencial para obtener el financiamiento deseado, ya sea por medio del banco o de otras instituciones, no obstante, este suele ser un desembolso bastante grande [IDC-Online, 19.11.2021].*

6) *Recordó que con el municipio llegaron a varios acuerdos, entre ellos el pago de la renta del predio por un año, un apoyo para la reconstrucción de sus puestos en el nuevo predio y recientemente se les entregó unas **vitrinas** [El Sol de Salamanca, 11.09.2017].*

2.3 Тематична група «Гастрономічні назви»

Щодня у побутовому житті ми використовуємо назви продуктів харчування, страв, напоїв. У Латинській Америці багато з них загальноживані, але існує дуже велика кількість слів, які позначають той чи інший продукт або страву, які можна знайти або приготувати тільки в конкретній країні континенту. Вплив культур різних країн-колонізаторів на певні регіони Латинської Америки в різні періоди історії обумовлює таку гастрономічну різноманітність.

На території сучасної Мексики від початку існування світу проживали цивілізація ольмеков, цивілізація мая, тольтеки-чичимеки, ацтеки та іспанці. Всі ці народи зробили великий внесок в культуру та гастрономію.

Однією з відомих страв Мексики є *aguachile*. Основними інгредієнтами є вода, креветки, свіжий або сушений перець чилі, лимон, цибуля та огірок. Існує три типи *aguachile*: традиційний, метис і сучасний. Традиційний - це вода, *chile chiltepin*, який подається на основі з сирих і чистих креветок з розрізом у формі метелика, на відміну від метиса, в який додається лимон, сіль і перець. Сьогодні існують різні види *aguachile*, серед яких можна зустріти червоні, зелені та з нескінченною кількістю варіантів, наприклад з меленим або нарізаним огірком, динею, коріандром, фіолетовою цибулею, томатним та молюсковим соком, соєвим соусом, які є пропозиціями щодо інгредієнтів, що посилюють традиційні смаки цього рецепту. Головними моментами в приготуванні *aguachile* є свіжі креветки, дуже гострий смак, збалансований аромат лимону та перцю в соусі.

Справжнім мексиканським фастфудом можна назвати *burrito*. Ця страва складається з *tortilla* (м'який пшеничий коржик), в який може бути загорнута різноманітна начинка. Існує декілька різновидів *burrito*: вологий, який покритий червоним соусом чилі та плавленим подрібненим сиром, його зазвичай їдять із тарілки за допомогою ножа та виделки, а не руками, обсмажений у фритюрі, який популярний у південно-західній та текс-мексиканській кухнях.

Ще однією цікавою Мексиканською стравою є *tinga*, яку готують з подрібненого м'яса (курки, яловичини або свинини) в соусі на основі помідорів, цибулі, часнику та *chile chipotle*. Існує *tinga* з тунця, окуня чи іншої риби, а також вегетаріанські варіанти на основі моркви, солодкої картоплі чи грибів. У кулінарній книзі "La cocinera poblana" 1881 року видання записано сім різних рецептів *tinga*: *tinga escandalosa*, *tinga poblana*, *otra tinga*, *otra*, *tinga caliente*, *tinga fría*, *tinga de chile meco*.

Велику популярність серед десертів мексиканської кухні має печиво

bombonete. До його складу входить пшеничне борошно, вершкове масло, цукровий пісок, мигдаль, мелена кориця. Дуже часто цей вид десерту готують з шоколадним кремом всередині.

Мексиканський десерт, який можна вживати під час Великого Посту має назву *capirotada*. Він складається з підсмаженого хліба або витриманого до зневоднення, нарізаного скибочками, який готують разом із шматочками банана, родзинок, волоських горіхів, гуави та арахісу, заливають коричневим цукровим сиропом і тертим столовим сиром.

Білий французький хліб у Мексиці має назву *bolillo*. Таким терміном спочатку називали мексиканців, які поводили себе «білими», оскільки «*bolillo*» зовні коричневий, а всередині білий.

Типовим мексиканським алкогольним напоєм є *mezcal*. Його отримують шляхом дистиляції ферментованого соку агави. Специфіка процесу виробництва впливає на аромат, який згодом матиме напій. Існує 4 види: димчастий аромат, який набувається в процесі запікання в конусоподібних земельних печах внаслідок вивільнення певних молекул у процесі горіння з характерними нотами перця чилі, шоколаду, деревини, диму, аромат зеленої агави, яка є наслідком наявності в сирій агаві великої кількості екстраординарних ефірних олій з характерними нотами анісу, цитрусових, аромат печеної агави, який виникає внаслідок хімічних реакцій, що відбуваються в процесі запікання піньї з характерними солодкими, смаженими нотами, а також ароматами арахісу, мигдалю, печінкового гарбуза, коричневого цукру, меду та карамелі та через бактеріальне бродіння набуваються ноти ананасу, сухофруктів.

Розглянемо деякі приклади мексиканських гастрономічних регіоналізмів:

1) *Pero también es increíble para una cita glotona pues Mazatlán es uno de los principales productores de camarón del país, por ello, no debes perderte su ceviche de camarón, los tacos gobernador y el aguachile* [El Heraldo De México, 21.04.2021].

2) El **burrito** es una tortilla de harina de trigo que envuelve algún guisado o carne molida, además se completa con ingredientes como frijoles, arroz, lechuga, guacamole y queso [El Herald De México, 22.06.2021].

3) Mientras, **las tostadas** elaboradas con grano entero nixtamalizado proporcionan 30 calorías, a las cuales se le suman las calorías que dan la **tinga**, la pata o la cochinita, platillos que regularmente acompañan a este tipo de tortilla [El Herald De México, 15.09.2021].

4) Gansito se convirtió en emblema de Marinela y en el personaje más afamado y vendido de Bimbo; mientras el Negrito —el primer Negrito— y el **Bombonete** murieron sin gloria [Excelsior, 17.06.2020].

5) Son el principal ingrediente de la torta ahogada, platillo típico de Guadalajara, sin birote no hay torta, así de sencillo, además de los exquisitos lonches o la **capirotada** en Semana Santa [El Herald De México, 01.06.2021].

6) La famosa guajolota es un platillo meramente de la capital del país en donde se abre un **bolillo** telera por la mitad y se mete un tamal el cual puede ser de cualquier sabor, de dulce, chile verde, mole, rajas o el que sea tu favorito [El Herald De México, 08.11.2021].

7) El **mezcal** es uno de los destilados más emblemáticos del estado de Oaxaca, su producción involucra el cultivo de agaves, cosecha, corte, cocimiento, molienda, fermentación, destilación y envasado; procesos que demandan paciencia, fuerza, energía y amor para lograr la bebida que destaca por sus aromas y sabores únicos [Diario Marca, 20.11.2021].

Далі хочемо звернути вашу увагу на Республіку Нікарагуа. На сучасну культуру цієї країни вплинули місцеві індієці, іспанці, англійці.

Святковою національною стравою Нікарагуа є *nacatamal*. Вона складається з тіста, приготованого з м'яса, овочів та рису, картоплі, томатів, перцю та родзинок, розділеного на порції, які готують, загорнуті в банани або бананове листя. Її походження сягає доколоніальних часів, будучи частиною підготовки до спеціальних церемоній, свят після перемог, у часи

процвітання та релігійної влади народу. Оскільки банан не є рідною рослиною Америки, цілком імовірно, що спочатку тісто було загорнуто в лушпиння початків кукурудзи або листя *bijao*, «tagueu» та авокадо.

Традиційний солодкий нікарагуанський напій має назву *pinolillo*. Його готують в основному зі смаженої білої кукурудзи з додаванням частки смажених какао-бобів та спецій, таких як палички кориці, перець Чьяпас або Чапас і гвоздика, потім все дрібно подрібнюється. Напій, як правило, має злегка густу і зернисту текстуру з приємним запахом, який пробуджує смак. Зазвичай *pinolillo* подають у так званих *jícaras* або *cumbos*, ремісничих контейнерах, виготовлених з твердої оболонки плодів дерева хікаро, які вручну прикрашені гравіюванням квітів і пейзажів, що робить їх справжніми відомими витворами мистецтва. Як філігранні хікари, які високо цінують іноземні туристи та самі нікарагуанці.

Своєрідний алкогольний напій у Латинській Америці називають *chicha*. Саме у Нікарагуа готують його за традиційним рецептом. Приготування кукурудзяного *chicha* займає кілька днів. Кукурудзу залишають у воді на ніч для розм'якшення. На наступний день її подрібнюють, а потім поміщають у воду. Додають червоний харчовий барвник і готують. При охолодженні додають терту цукрову тростину і ще воду. На наступний день додають ще воду і цукор. Церемоніальна *chicha Mitáũ* вважається священним напоєм корінної громади Сутіаба.

Розглянемо деякі приклади нікарагуанських гастрономічних регіоналізмів:

1) *Todo inició cuando ella y su familia decidieron elaborar algunos nacatamales para obsequiar por ocasión de las fiestas navideñas, sin pensar que a sus vecinos y amistades les iba a gustar tanto que empezarían a solicitarles muchos más* [El Canal De Orgullo Nicaragüense, 14.09.2021].

2) *Baho, pinolillo y folclore: un recorrido por las mejores propuestas de la noche nicaragüense* [Infobae, 31.08.2021].

3) *Teresa Ramírez, delegada del Intur, destacó que desde hace 5 años, esa*

instituciónelabora 20 barriles de chicha de maíz para obsequiar a más de 10 mil personas [El Nuevo Diario, 30.03.2015].

Наступна країна, яка варта уваги у гастрономічній сфері - це Колумбія. На сучасній території цієї країни на півночі Південної Америки мешкали корінні народи чибча, кімбая, тайрони. Сучасні колумбійці з'явилися під час змішування індіанців, європейців та африканців. Також ця країна є другою у світі за біологічною різноманітністю видів флори та фауни. Усі ці факти безумовно вплинули на культуру та гастрономію.

Колумбійський простий суп, який вживають бідні селяни називається *aguasal*. Для приготування потрібно закип'ятити склянку води, коли вона почне кипіти, додати яйця, цибулю і коріандр, сіль та перець за смаком. Його подають у гарячому вигляді з хлібом. Назва «*aguasal*» походить від назви центрального селища резервації корінних народів Колумбії.

Особливий суп, який виходить з Боготи має назву *ajiaco*. Мешканці колумбійської столиці готують його з трьох сортів картоплі (*criolla*, *pastusa* та *sabanera*), трави *guasca*, яка надає страві характерний смак, початків молодої кукурудзи в глиняних горщиках. Подають «*аїасо*» з білим рисом, шматочком авокадо, або з вершками та маринованими каперсами. Перший варіант є більш сучасним, а другий варіант - традиційним.

Специфічним додатком до страв колумбійської кухні є солений соус *hogao*. Його походження пов'язують з соусом *ata* афканського народу *yorùbá*, що показує вплив культури Африки на гастрономію Колумбії. Соус *hogao* готують з томатів та подрібненого лука юнка в приблизному співвідношенні 3:1, з додаванням спецій, таких як орегано, шафран, ахіот або тім'ян. Назва цього додатку до страв походить від давнього використання дієслів *ahogar* або *rehogar*, які стосувалися приготування їжі на невеликому вогні до тих пір, поки жир не буде рівномірно змішаний з іншими інгредієнтами. Соус *hogao* є основою для приправ та основною заправкою для багатьох страв, особливо для *paisa*.

Розповсюдженим різдвяним та новорічним десертом у Колумбії є

natilla. Його варять з молока, цукру, кукурудзяного борошна та лимона з ваніллю, але, все ж таки він має не дуже помітний смак, тому частіше за все його споживають з іншими соусами та солодощами. Але, з іншого боку, на різдвяні та новорічні свята прийнято додавати коричневий цукор, що надає йому карамельного відтінку, смаку та аромату, та подавати у якості аперитиву з млинцями.

Солодкий білий хліб круглої форми, який виготовляють з марципана, покритий невеликими шматочками вологого цукра, у Колумбії називають *tojiçón*. Назва цього хлібу походить від дієслова *tojar*, тобто зробити щось вологим, та суфіксу *icón*, що має зменшувальне значення.

Колумбійський холодний літній безалкогольний напій має назву *raspao*. Він складається з подрібненого або тертого льоду з сиропом або топінгом різних смаків. Для приготування *raspao* натертий лід поміщають у перевернутий паперовий конус, додають сиропи зі смаком кока-коли, тамаринда, лимона, карамелі, вишні, можливо згущене молоко та фрукти, такі як полуниця, банан, виноград та ківі.

У Колумбії також дуже розповсюджений гарячий молочний напій *candil*. Для його приготування потрібно молоко, коричневий цукор та паличку кориці змішати в каструлі та варити на середньому вогні до кипіння, потім збити з молоком яєчні жовтки та додати до суміші до утворення густої маси. Для гарної подачі присипають меленою корицею. Такий напій часто вживають на свята, або під час важливих подій.

Ще однією країною, яку ми проаналізували на предмет наявності лексичних регіоналізмів, є Аргентина. Доколумбову Аргентину заселяли осілі індіанські племена діагіту, також на її території полювали кочуючі племена індіанців. Існували кілька розвинених культур — Санта-Марія, Белен, Санагаста. Пізніше частину сучасної Аргентини займала Імперія Інків. Після початку колонізації Південної Америки територію сучасної Аргентини захопили іспанці та італійці. Таке насичене історичне минуле цієї країни безумовно вплинуло на її культурні та гастрономічні особливості.

Bondiola - це делікатесний вишуканий аргентинський м'ясний продукт родом із Емілії-Романї та поширений італійською колонізацією в країні Південної Америки. Виготовляється він зі свинячого м'яса та жиру, що витягується з області, що прилягає до шиї тварини, і ущільнений в мембрану, шляхом обв'язування нитками. Традиційними приправами є сіль і перець. Також зазвичай додають паприку і мускатний горіх. Зазначена мембрана може бути фрагментом товстої кишки великої рогатої худоби або штучного целюлозного типу. У процесі виготовлення *bondiola* відбувається молочнокисле бродіння, основний хімічний процес, завдяки якому рН ковбаси значно падає, втрачається вода і, таким чином, починається ферментативна активність, яка надає їй характерний смак. Цей процес дозрівання триває від 30 до 60 днів, протягом яких *bondiola* проходить різні стадії, завжди знижуючи активність води, поки вона не буде готова до вживання.

Відома закуска в Аргентині - це *chizito*. Ця страва у формі паличок або кульок з кукурудзяного борошна, зверху посипана сиром або добавками зі смаком сира. Її назва походить від англійського *cheese*, тобто сир.

Слово *vianda* зазвичай перекладається з кастильської як коренеплід або бульба, маючи на увазі картоплю, солодку картоплю та інші подібні овочі, які ростуть під землею. В Аргентині, однак, значення зовсім інше. Там *vianda* означає готову їжу, коробку для обіду або вечері, яку дитина або дорослий бере з собою до школи чи на роботу. Загальна ідея полягає в тому, що людина бере свій обід, щоб харчуватися здоровіше, ніж якщо б був придбаний фаст-фуд, а також щоб заощадити гроші в цьому процесі. Слово *vianda* походить від французького слова *viande*, що означає харчування та їжа, але в старому варіанті французької - всі поживні речовини, необхідні для життя, адаптованого від латинської *vivanda*, тобто життя.

Смачним аргентинським десертом є *alfajor*. Це продукт, що складається з двох або більше печива, бісквіта або випеченого тіста, склеєних один з одним продуктами, такими як джеми, желе, цукерки чи інші речовини чи

суміші харчових речовин дозволеного використання. Вони можуть бути частково або повністю покриті різними солодкими речовинами і містити цілі або подрібнені сухофрукти, тертий кокос або прикраси. Також є потрійний *alfajor*, який мають 3 шари, з'єднані разом із згущеним молоком, і всі вони занурені в шоколад (білий або чорний).

Традиційним хлібом в Аргентині, особливо в північній частині, вважається *chipaco*. Його роблять із пшеничного борошна, свинячої шкірки та великої кількості яловичого жиру. Справа в тому, що його нескінченні шари дуже крихкі і хрусткі, тому додають золу з чагарнику під назвою *jute* зазвичай додають як розпушувач, хоча це не обов'язково. *Chipaco* можна зробити будь-якого розміру, великий, щоб поділитися з кількома людьми під час випивки, або маленький і змішаний з печивом, з фактурами або ріжками.

У кастильському варіанті *filete* та *bistec* означають біфштекс, стейк. Теж саме значення в Аргентині має слово *bife*. Воно походить від англійського *beef*, скорочення від *beefsteak*, тобто шматок м'яса або субпродуктів, сплющений, придатний для споживання, незалежно від того, смажений він, або приготований іншим способом.

В Іспанії вино низької якості називають *vino peleón*. В Аргентині, для позначення вина низької якості, використовують термін *vinacho*. Воно складається з класичного іспанського *vino*, тобто *вино*, та суфіксу *-acho*, що надає слову зменшувальний сенс.

Терміном *tintillo* в Аргентині позначають вино, виготовлене за особливою технологією. Слово складається з двох частин: *tinto*, тобто темно-червоний колір вина, та суфіксу *-illo*, що надає слову зменшено-пестливої форми. Нова лексична одиниця з'явилася в провінції Санта Роза, коли місцевими виноробами був запатентований новий спосіб виробництва, що надавав напою особливу свіжість та інтенсивний фруктовий аромат, але змінив колір вина на світло-червоний, від чого й пішла назва *tintillo*, тобто вино зі світло-червоним відтінком.

Такий всесвітньо розповсюджений напій, як *café*, тобто кава, в

Аргентині має назву *feca*. За етимологією походить від молодіжного сленгу лунфардо, який виник у нижчих класах суспільства міст Буенос-Аїрес та Монтевідео напочатку ХХ століття, але розповсюдився в розмовній мові жителів Аргентини. Особливістю цього сленгу слугувала поява нових слів шляхом зміни порядку складів у слові. Так, якщо *café* розділити на склади *ca-fé* і поміняти їх місцями, то отримаємо слово *feca*, яке сміливо можемо віднести до аргентинізмів.

Іншими прикладами появи лексичних регіоналізмів можуть слугувати назви деяких овочів та фруктів. Так, слово *riña*, що перекладається українською як ананас і в багатьох іспаномовних країнах слугує для позначення назви рослини, в Аргентині не вживається. Замість цього використовують термін *apaná*, що походить від гуарані *naná* з додаванням префіксу *a-* поява якого спричинена введенням в іспанську через португальську слова *ananas*.

Іншим прикладом може слугувати слово *palta*, що перекладається, як авокадо. Аналогом кастильського варіанту іспанської мови є *aguacate*. За етимологією *palta* походить від кечуа *pallta*, що означає мішечок, який перевозять підвішеним. За іншою теорією, термін *palta* з'явився у зв'язку складання кореня *pal-* (*paleli* - підйом) і *ta-* (*ta* - допомога), тобто те, що сприяє підняттю. Таке трактування використовувалось для позначення медичних властивостей авокадо, а саме покращення еректильної функції у чоловіків.

1) *Nuestros vecinos consideran a la **bondiola** como un corte popular que prácticamente se desprecia* [Clarín, 02.04.2017].

2) *Jacob Vinograd reveló la verdadera historia de "**chizito**" y sorprendió a todos* [Infobae, 21.10.2017].

3) *Para hacer esto, tómese un tiempo, tal vez el fin de semana, donde suele estar más tranquilo para ver qué puede comer durante la semana y armar **viandas*** [Infobae, 30.08.2019].

4) *Los argentinos somos fanáticos del **alfajor**, consumimos 70 unidades por*

segundo [La Nacion, 29.07.2021].

5) *En Santiago del Estero uno de esas preparaciones emblemáticas que te llevan hasta los recuerdos más sencillos y añorados es el **chipaco*** [VíaPaís, 07.05.2020].

6) *El **bife** ancho fue reconocido por su calidad superior el 11 de noviembre del presente año* [Infobae,22.11.2019].

7) *De muchacho trabajó de albañil, y por su afición al vino tinto el barrio lo conocía por **vinacho*** [Valdano, Jorge: *El miedo escénico y otras hierbas*. Buenos Aires: Aguilar, 2002.].

8) *¿El **tintillo** del L-GANTE no vale nada?* [Teleshows, 23.09.2021.].

9) *Luego se bebió un **feca** con chele y sin pensarlo mucho sacó el tablero para estudiar en la terraza* [Benavides, Jorge Eduardo: *El año que rompí contigo*. Madrid: Alfaguara, 2003.].

10) *La producción de **ananá** local se realiza en la provincia de Misiones, donde existen unas 700 hectáreas dedicadas a este cultivo* [LaNación,10.12.2017].

11) *La **palta** es una fruta rica en fibra (5%) y grasas saludables (15%)* [Buenos Aires,30.10.2019]

2.4 Тематична група «Найменування предметів одягу»

Історія виникнення одягу та слів, що його позначають, паралельна історії розвитку людської цивілізації. Постійні зміни показників культурного та соціального зростання суспільства, прямопропорційно впливають на мову будь-якої країни. Так, лексика, що обслуговує цю сферу життя, перебуває у постійній динаміці та першою відображає соціальні зміни шляхом появи та утворення нових лексичних одиниць, зокрема, що позначають найменування предметів одягу. Тому появу лексичних регіоналізмів цієї тематичної групи проаналізуємо на прикладі таких країн, як: Аргентина та Колумбія.

Згідно зі словником Королівської іспанської академії, слово *soquete* визначається як коротка шкарпетка, яка закриває ногу до щиколотки і використовується в основному в Аргентині та Чилі. В кастильському варіанті іспанської мови аналогом може слугувати слово *medias*. Також варто зазначити, що в Гватемалі слово *soquete* використовується як синонім до слова *portalámpara*, що означає тримач для лампи. З іншого боку, в інших джерелах також згадується розмовне вживання, у якому *soquete* означає дурну людину (німий, дурний) або впертий (впертий, дурний); це значення переважає в Уругваї. За етимологією термін походить від французького слова *socquette*, але, разом з тим, існує думка щодо походження від англійського *sock* разом із впливом французького терміну *chaussette*.

Слово *pollera* походить від латинського слова *pullarius*, що спочатку означало потомство тварин загалом. Потім його почали застосовувати для позначення потомства курей, тобто курчат. Звідти походить перше слово *pollero* або *pollera*, яке слугувало для позначення всього, що мало відношення до курей, наприклад, кліток, де вони вирощувалися. Оскільки клітки, які називалися *pollera*, мали майже розширену або куполовидну форму, подібні за формою предмети також почали називати цим терміном. У зв'язку з таким геометричним порівнянням з'явився термін *falda pollera*, тобто спідниці, схожі на клітки. Це пояснюється тим, що в ті часи для використання дуже довгих спідниць жінки, для підтримки одягу, майстрували каркас із палиць чи лози, який надавав тканині куполовидну форму, схожу на клітки для курей. На сьогоднішній день від терміну *falda pollera* залишилось тільки слово *pollera*.

Сорочку в стилі поло в Іспанії називають *polo*, а в Аргентині використовують слово *chomba*. За етимологією походить від слова *thompia*, що з мови мапучі перекладається як груба тканина. Хоча за іншою теорією цей термін швидше походить від одягу, який англійці називають джемпером (*jumper*).

Ще один термін, який варто віднести до лексичних аргентинізмів, це *buzo*, що перекладається як светр. Хоча в багатьох іспаномовних країнах ця лексична одиниця має зовсім інше значення. Так, згідно з Королівською іспанською академією, *buzo* перекладається як водолазний костюм. Через схожість частини водолазного костюма, яка закриває груди, спину, руки і шию водолаза зі светром, останній почали називати теж *buzo*, тобто водолазковий светр. Синонімом в стандартній іспанській мові слугує слово *sudadera*.

Слово *cierre* означає блискавка для одягу та використовується тільки на території Аргентини. Аналогом в стандартній іспанській мові може слугувати термін *cremallera*. Достовірно не відомо походження даного лексичного регіоналізму, але за однією з теорій, *cierre* походить від слова *cerrar*, тобто зачинити, закрити.

1) *El soquete cuelga en el lavadero, limpio y húmedo, junto a la ropa recién lavada* [LaNación, 06.12.2003].

2) *Eran varios los que iban a entrar de pollera* [LaVoz, 27.10.2021].

3) *Pero como dato curioso de la noche quedó el estreno de la camisa negra, de tela italiana, que utilizó el entrenador en reemplazo de la **chomba** del mismo color con rayas blancas que lo acompañó hasta el último sábado, cuando perdió el *invicto* en La Plata*[LaNación, 15.04.2007].

4) *Una muchacha en **buzo** deportivo pasó corriendo por su lado* [LaNación, 21.11.2017].

5) *Algunos ingenieros empezaron a buscar sistemas de **cierre** más prácticos, como Elias Howe, el mismo que había inventado la máquina de coser*[LaNación, 22.12.2013].

Наступна країна, яку ми проаналізували на предмет наявності лексичних регіоналізмів цієї тематичної групи є Колумбія

Слово *brasier* перекладається як бюстгалтер. Термін з'явився ще в 50-х роках минулого століття і походить від англійського "bra", тобто «бюстгалтер». З часом запозичене слово перетворилося на власну лексичну

одиницю , яка витіснила слова *sujetador* та *sostén*, які використовуються в Іспанії.

Такий головний убір, як кепка, в Колумбії носить назву *cachucha*. Згідно зі словником Королівської іспанської академії, слово *cachucha* походить від латинського слова *capula* зі значенням невеликої накидки або капюшона, який використовувався в якості головного убору для хрещення немовлят. За іншою теорією *cachucha* походить від слова *cacho*, тобто горщик, що може пояснюватися їх геометричною схожістю. Хоча достовірно невідомо причину використання саме цієї лексичної одиниці на території Колумбії, тим не менш даний термін є широко вживаним в повсякденному мовленні.

Ще одним яскравим прикладом лексичних регіоналізмів може слугувати слово *bluyín*, що перекладається як джинси, та походить від англійських слів *blue jean* (сині джинси). Спочатку це був робочий одяг, але з 1950-х років почав набирати тенденцію серед молоді. На той час, коли новий бренд з'явився на території країни, більша частина населення не володіла англійською мовою і тому правописання було адаптоване на іспанську мову відповідно до вимови.

1) *El vestido es viejo y apretado, la cremallera se atranca en el punto donde el **brasier** negro contrasta con su piel.* [Franco,Jorge: *ParaísoTravel*. Bogotá: Planeta Colombiana, 2001.]

2) *Cachuchas famosas Las gorras, como el jean, representan una moda que llegó a Colombia para quedarse*[El Tiempo,16.05.1993].

3) *Algunos lectores han manifestado sorpresa por la escritura frecuente de la palabra **bluyín**.* [El Tiempo,30.08.1996].

2.5 Тематична група «Професії та рід діяльності»

Рід діяльності передбачає будь-яку діяльність людини, яка здійснюється з метою задоволення свої матеріальних потреб. Професія, на відміну від цього, потребує набуття певних теоретичних знань та практичних навичок, які можна отримати при спеціальній підготовці або вищій освіті. Щодня люди працюють заради власного достатку та розвитку різних галузей та сфер діяльності країни. У теперішній час стрімкого технологічного прогресу постійно з'являються нові підтипи професій, а, можливо, й повністю нові види людської діяльності. В той же час, старі назви можуть змінюватися, набувати нового сенсу. Саме тому, розгляд цієї тематичної групи є дуже актуальним.

У даному розділі представлено регіоналізми таких країн, як Аргентина, Мексика та Колумбія.

Цікавим є те, що в Аргентині адвокат має назву *boga*, хоча в Іспанії - *abogado*. Це слово прийшло з італійської *voga* з переносним значенням репутації, кредиту, що походить від дієслова *vogare*, з адаптації старофранцузької *bogar*, від французького *wagon*, тобто рухатися, що утворено від *wogue*, а саме, хвиля. Раніше цей термін відповідав плавному ходу гребного човна.

У класичній іспанській мові слово *reportero* означає репортер, журналіст. В Аргентині таке саме значення має слово *notero*. Воно походить від латинського слова *nōtus*, тобто відомий, та складається з кореня *nota*, примітка, та суфікса *-ero*, що відповідає за утворення професій.

Слово *tordo* в Аргентині означає лікар, хоча в усіх іспаномовних країнах використовують термін *doctor*. За етимологією *tordo* походить від молодіжного сленгу лунфардо, який виник у нижчих класах суспільства міст Буенос-Аїрес та Монтевідео на початку ХХ століття, але розповсюдився в розмовній мові жителів Аргентини. Оскільки велика частина населення в ті роки була неосвічена, то слово *doctor* вимовляла як [do'tor]. А враховуючи вплив сленгу лунфардо, які характеризувався появою нових термінів шляхом зміни порядку складів у слові, з'явилася нова лексична одиниця. Так,

якщо *dotor* розділити на склади *do-tor* і поміняти їх місцями, отримаємо слово *tordo*, яке сміливо можемо віднести до аргентинізмів.

Дуже особливим в аргентинській мові є слово *vocero*, що має еквівалент в кастильському варіанті *portavoz*, та означає бути представником когось, або чогось. Слово *vocero* має значення того, хто виступає на публіці та представляє сутність когось, або чогось і походить від слова *voz*, тобто голос та суфікса *-ero*, що означає належність до професії або роду діяльності, а це від латинського *vox*, а саме, голос, звук, який виробляється при мовленні, вираз, слово.

Представляємо до вашої уваги декілька прикладів:

1) *Condenado al destierro capitalino Cossio y producido el reemplazo de su cátedra, se hizo de Kelsen el nuevo dios del positivismo, en boga para entonces, asumiendo sus reemplazantes, el culto prolijo de las normas por todo tipo de poder establecido, con la excusa de un cientificismo que no resultó ser tal, si nos atenemos a los resultados [CORPES XXI].*

2) *Tras la esquivada respuesta de la modelo, el notero insistió y le comentó que Pampita aseguró que el embarazo iba a traer tranquilidad a la relación que tiene Nicole con su exmarido. Además, que sentenció que iba a unir a la familia. [Los Andes, 29.11.2021].*

3) *Yo ya estoy infectado, tordo. De chiquito estoy infectado [CORPES XXI].*

4) *Estado se convierte en el vocero que controla las fuerzas económicas externas, en lugar del protector de la sociedad contra los aspectos negativos de estas fuerzas, tarea clásica en el proceso de construcción de una nación y que culminó en el Estado de bienestar europeo [Los Andes, 11.07.2013].*

На перший погляд, дуже незвичайною професією в Мексиці є *aboganster*, що в Іспанії має значення *abogado*, тобто адвокат. Але, у мексиканському розумінні, це означає корумпований юрист, який використовує свої неофіціальні зв'язки, щоб отримати бажаний результат. Складається це слово з частинки *abo-*, від звичайного адвоката та з частинки *ganster*, що стосується ганстерів та мафіозі, тобто людей, які живуть не чесно

та багато питань вирішують за допомогою нелегальних зв'язків.

Цікавим є те, що в Іспанії водій будет означати *conductor*, а в Мексиці теж саме слово буде перекладатися, як *chofer*. Це слово взяте від французького *chauffeur* і на обох мовах позначає того, хто виконує роботу за кермом. Але є те, що втрачається під час запозичення, так це значення *chaffeur* із суфіксом *-eur*, що позначає рід діяльності (*-or* по-іспанськи), походить від *chauffer*, тобто нагрівати і, отже, є тим, що нагріває. У французькій мові це слово з'явилося наприкінці XIX століття від латинського *calefacere*, поєднаного *calere* і *facere*, для позначення водія автомобіля, але воно вже використовувалося для тих, хто відповідав за підведення вогню в кузнях або паровозах, тобто кочегарів.

Професія лікаря відома ще з давніх часів, коли знахарі та цілителі намагалися вилікувати різні недуги. В іспанській мові лікаря називають *doctor*, а в мексиканському варіанті – *galeno*. Цей регіоналізм має історичне коріння та за своєю етимологією походить від ім'я грецького лікаря хірургічного напрямку другого століття Клаудія Галено, який працював під керівництвом Гіпократата, в той час, як від грецького *galēnos* означає мирний або тихий.

Дуже специфічною галуззю є судова поліція, яка на іспанську мову перекладається, як *policia de judicial*, але в Мексиці є своя назва цієї професії, а саме, *juda*. Цей регіоналізм має біблійське походження, оскільки є відображенням ім'я Judas, тобто Іуда – один із апостолів Ісуса Христа, який зрадив його. Саме тому дуже символічним назвати судову поліцію *juda*, тим самим нагадуючи про випадок з біблії, та застерігаючи від несправедливості та брехні.

Звертаючись до історії стародавнього світу, не можливо не згадати, який передовий рівень життя був у Римської Імперії. Вважається, що слово *plomero*, яке використовують жителі сучасної Мексики для позначення професії сантехніка, на відміну від іспанських *fontanero* та *lampista*, має історичне коріння. Слово *plomero*, яке позначає професію, яку ми також

називаємо сантехніком, зазвичай пояснюється як похідне від *plomo* з суфіксом *-ero*, тобто позначає рід діяльності. *Plomo* походить від латинського *plumbum*, тобто свинець і *-ero* від латинського суфікса *-arius*. Але виявляється, що в латині ми вже маємо слово *plumbarius*, яке засвідчено, щоб позначати тих, хто займається ремонтом тріщин та іншими завданнями по догляду за водопровідними трубами, хоча воно також стосується інших ремісників, які працювали зі свинцем. Заможні римляни вже на той час мали у своїх будинках труби з питною водою, крім численних громадських фонтанів на вулицях міст, які ми чудово бачимо в деяких римських містах, які збереглися, як Помпеї та Геркуланум, похований під час виверження вулкана Везувій у I столітті нашої ери. Використання свинцю для труб було звичайним явищем, оскільки це ковкий метал, який не іржавіє і не викликає неприємного смаку у воді, але спричиняє отруєння свинцем, інтоксикацію, що виникає в довгостроковій перспективі внаслідок тривалого ковтання залишків свинцю, від якого, як ми знаємо, часто страждали римляни.

Важливою професією для керування країною є міський голова, який в кастильському варіанті іспанської мови має значення *alcalde*, у якості еквіваленту якого мексиканці використовують *presidente municipal*. Цей термін використовується для позначення людини, яка є державним службовцем та обирається кожні три роки. Назва *presidente municipal* заснована на статті 115 Політичної конституції Сполучених Мексиканських Штатів. Конституційна основа муніципалітетів міститься в статті 115 Конституції, яка говорить: «Держави приймуть для свого внутрішнього режиму республіканську, представницьку, народну форму правління на основі свого територіального поділу та організації політичного та адміністративного, муніципалітет вільний відповідно до таких підстав: а) кожним муніципалітетом керуватиме рада прямих всенародних виборів, до складу якої входять президент муніципалітету та кількість радників та опікунів, визначених законом. Повноваження, які ця Конституція надає муніципальному владі, буде здійснюватися виключно міською радою, і між

нею та урядом штату не буде проміжних повноважень». Голова міської ради є найважливішою фігурою в міській раді, а саме, головою списку переможців, головою міської державної адміністрації, політичним представником муніципалітету та президентом ради, він зосереджує набір повноважень, які ставлять його на чільне місце в політичному житті міста.

До вашої уваги представлено декілька прикладів з мексиканських сучасних періодичних видань:

1) *Aquí en Veracruz los **abogansters**, lo siento mucho, ya se acabaron. No puedes ejercer la abogacía para delinquir. No creo que ninguna asociación de abogados salga defender a un **aboganster**. Aquí no se le persigue a nadie, ni por el ejercicio libre de su profesión ni por su libertad de expresión”, sostuvo García Jiménez [E-Consulta, 11.11.2021].*

2) *Antes de finalizar el viaje, los sospechosos amagan al **chofer** y le disparan. En la mayoría de los homicidios los criminales se han llevado el automóvil, pero después lo abandonan en colonias aledañas [Excelsior, 30.11.2021].*

3) *Silanes convoca a miles de médicos de México y Latam para dialogar con **galeno** que inspiró serie de tv y streaming del momento [Código, 04.11.2021].*

4) *Así me decía mi hermano para hacerme burla cuando entré a la **juda**. ¿Qué no hay otro policía en los cómics? ¿Todos son superhéroes? [CORPES XXI].*

5) *Tras inaugurar la Primera Feria del Empleo en Coyoacán 2021”, el alcalde Giovani Gutiérrez, señaló que la certificación la realizarán junto con la Secretaria del Trabajo y Fomento al Empleo, y junto con las calificaciones de quienes contraten a **plomeros**, electricistas, mecánicos, albañiles se subirán a la página de internet e la demarcación para que la gente sepa a quien, con toda confianza, puede contratar [El Herald De México, 25.11.2021].*

6) *El **Presidente Municipal**, Cruz Pérez Cuéllar, felicitó al Presidente de la República, Andrés Manuel López Obrador, por los primeros tres años frente al Gobierno de México [El Herald De Juárez, 01.12.2021].*

Дуже цікавою є професія стюардеси, або бортпровідника, яка у

іспанській мові знайшла відображення у слові *azafata*, натомість, у Колумбії представників цієї професії називають *aeromoza*. Воно складається з кореня *aero-*, що від старогрецької позначає елементи, пов'язані з повітрям та частинки *-moza*, тобто особа, яка є підлеглим у певній професії чи професії, що не потребує технічних чи специфічних знань.

Особливе місце в житті колумбійців займає регіоналізм *canastero*, яке складається з іменника *canasta* з додаванням суфіксу *-ero* та позначає людину, яка займається виготовленням і подальшим продажем кошиків під назвою *canasta* і походить від латинського *canistrum*, яке споріднене з грецькими *kanastron*, тобто кошик, і *kanna*, тобто очерет, з якого його виготовляють.

Важливою для кожної людини є професія перукаря, яка в Іспанії називається *peluquero*, але в Колумбії вона має назву *barbero* та деякі особливості. Так називають перукаря, чия робота полягає в тому, щоб зачісувати і голити чоловічі бороди та робити зачіски чоловікам. Цей регіоналізм складається з іменника *barba*, яке походить від латинського *barba*, тобто волосся на обличчі, та суфікса *-ero*, що несе в собі зміст належності до професійної діяльності.

Представляємо приклади наведених регіоналізмів з колумбійських електронних видань:

1) *La tripulación del DC-9 estaba constituida por el capitán Juan Federico Bermotti, nativo de Valencia, estado Carabobo; el copiloto Enrique Arcaya, de nacionalidad chilena; y la aeromoza Olga Ocanto, de 19 años, nacida Maracaibo, estado Zulia* [El Nacional, 15.11.2021].

2) *“Después de incontables años de trabajo decidimos cerrar nuestras puertas para encarar nuevos y emocionantes proyectos”, es el mensaje que compartió en su perfil de Facebook el icónico local “El Canastero de la Costa” que en la próxima temporada no recibirá turistas* [El Nacion, 13.02.2021].

3) *Ya en Santa Marta dejó de hacerles caso a los estereotipos que había sobre los peluqueros, aquellos que rebajaban el profesionalismo, y empezó a buscar trabajo y mejorar su técnica como barbero* [El Tiempo, 04.07.2021].

ВИСНОВКИ

Теоретична частина нашого наукового дослідження складається з одного розділу, який ми поділили на чотири підрозділи. Перший підрозділ був присвячений дослідженню іспанській мові в контексті теорії поліетнічних мов. Були проаналізовані праці лінгвістів, що проводили дослідження проблем мовної ситуації, національних мов, діалектів та мовних варіантів. Так, серед праць науковців, варто зазначити праці Л.Б. Нікольського, А.Д. Швейцера, В.А. Авроріна, та ін.

У другому підрозділі теоретичної частини був висвітлений статус іспанської мови в Латинській Америці. Спираючись на дослідження Г.В. Степанова та Н.М. Фірсової, щодо особливого статусу іспанської мови в Латинській Америці, можна зробити висновок, що іспанська мова латиноамериканських країн є національним варіантом, а не діалектом, оскільки їй притаманні наступні ознаки: 1) статус офіційної (державної) мови; 2) наявність літературної норми; 3) велика кількість носіїв; 4) виконання соціальних функцій; 5) наявність лінгвокультурологічних особливостей.

У третьому підрозділі були проаналізовані основні диференційні ознаки іспанської мови країн Латинської Америки на фонетичному, граматичному та лексичному рівнях. Спираючись на теоретичні джерела, присвячені даній тематиці, було встановлено, що різниця між іспанською мовою та її латиноамериканським варіантом є результатом впливу індіанських мов, виступаючих в ролі мовного субстрату, а також місцевих звичаїв та культурних традицій. Серед праць, що послугували основою даного підрозділу роботи, варто зазначити праці В. С. Виноградова, А.В.Синявського, Н.М. Фірсової, Л.Є. Аларкоса серед вітчизняних та російських, а також, Frago Gracia, J. A та Угеїа Р. Н. серед іспанських.

Четвертий підрозділ присвячений лексичним латиноамериканізмам в макросистемі іспанської мови. Виходячи з проаналізованого матеріалу, ми

можемо зробити висновки, що лексичний склад національного варіанту іспанської мови Латинської Америки значно відрізняється від кастильського варіанту. Основними причинами такої розбіжності слугують: 1) поява видозмінених лексичних одиниць, які набули нових значень у процесі еволюції мови; 2) вплив індіанських мов; 3) запозичення англосаксонського та італійського походження.

Практична частина роботи була присвячена проведенню структурно-семантичного та лінгвокультурологічного аналізу латиноамериканських регіоналізмів іспанської мови на матеріалах енциклопедичних довідників, авторитетних словників іспанської мови, словників американізмів серед яких також словники мексиканізмів, аргентинізмів та інші, а також найбільш відомих латиноамериканських електронних періодичних видань: *El Tiempo*, *El Espectador* (Колумбія), *El Informador*, *El Herald* De México (Мексика), *Buenos Aires*, *La Nacion* (Аргентина), *La Tercera*, *El Sur* (Чилі), *El Nuevo Diario* (Нікарагуа).

У ході дослідження був зібраний корпус латиноамериканських регіоналізмів сучасної іспанської мови, який містить 51 одиницю з подальшим систематизуванням за тематичними групами: «Суспільно-політична лексика», «Міська інфраструктура», «Гастрономічні назви», «Найменування предметів одягу», «Професії та рід діяльності». Були встановлені етимологія, значення та ареал розповсюдження кожної регіональної лексичної одиниці з подальшим наведенням прикладів.

Таким чином, було з'ясовано, що відібрані лексичні регіоналізми демонструють суттєві відмінності двох варіантів іспанської мови: латиноамериканського та стандартного (кастильського). Тим не менш їх функціонування в мові надає кожній країні неповторну своєрідність.

Перспективи подальшого дослідження лексичних регіоналізмів поліетнічної іспанської мови полягають в можливості використання матеріалів та результатів дослідження в розробці курсів з лексикології та спецкурсів, присвячених національним варіантам сучасної іспанської мови

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврорин В. А. Проблемы изучения функциональной стороны языка (К вопросу о предмете социолингвистики). Москва : Наука, 1975. 276 с.
2. Агеева Р.А. Гидронимия Русского Северо-Запада как источник культурно-исторической информации. Москва : Едиториал УРСС, 2004. 256 с.
3. Аларкос Лёрач Э. Грамматика испанского языка. Санкт-Петербург : Долина, 1997. 406 с.
4. Былинкина М. И. Смысловые особенности испанского языка Аргентины. Москва : Наука, 1969. 189 с.
5. Виноградов В.С. Лексикология испанского языка. Москва : Высшая школа, 1994. 200с.
6. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. Москва : ИОСО РАО, 2001. 254 с.
7. Воробьев В. В. Лингвокультурология (теория и методы) : монография. Москва : Изд-во РУДН, 1997. 331 с.
8. Гуз О. Особливості іспанської мови в країнах Латинської Америки. *Науковий журнал*. 2016. № 4. С.39-43.
9. Дейнега Х. М. Система державного управління Королівства Іспанія: досвід для України: за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка. Київ : НАДУ, 2012. 40 с.
10. Заемская Е.А. Испания и Латинская Америка : «сообщающиеся языковые сосуды» *Вестн. МГИМО*. 2011. № 6. С.71-77.
11. Иванова Л. Т., Мартынова Н. А., Хонкасало Э. И. Испанский язык на Кубе. Москва : Высшая школа, 1971. 80 с.
12. Калашова Анна Самвеловна, Пантюхова Полина Валерьевна. Особенности испанского языка в Никарагуа. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. 2017. №5-1 С. 71. URL:[https:// cyberleninka.ru/](https://cyberleninka.ru/)

- article/n/osobennosti-ispanskogo-yazyka-v- nikaragua (дата звернення: 22.11.2021).
13. Карпина Елена Владимировна К вопросу разграничения языка и диалекта (на примере испанского языка). *Полилингвильность и транскультурные практики*. 2014. №2.
URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-razgranicheniya-yazyka-i-dialekta-na-primere-ispanskogo-yazyka> (дата звернення: 23.10.2021).
 14. Кременецкая Ирина Васильевна. Тематическая группа как парадигматическое объединение слов. *Lingua mobilis*. 2009. №3 С. 94-98.
 15. Липатова О. И. О некоторых особенностях испанского языка на Кубе. Исследования по романской филологии. Ленинград : 1978. 143 с.
 16. Маслова В. А. Лингвокультурология: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. 2-е изд., стереотип. Москва : Изд. центр «Академия», 2004. 208 с.
 17. Михеева Н. Ф. Испанский язык на территории юго-западных штатов Америки: монография. Москва : Изд-во РУДН, 2006. 326–333 с.
 18. Никольский Л. Б. Синхрония социолингвистики: теория и проблемы. Л. Б. Никольский. Москва : Наука, 1976. 166 с.
 19. Носкова Анна Ильинична, Плеухова Елена Алексеевна Эволюция испанского языка в странах Латинской Америки. *Вестник ТГГПУ*. 2013. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/evolyutsiya-ispanskogo-yazyka-v-stranah-latinskoj-ameriki> (дата звернення: 22.11.2021).
 20. Писарская Т. Р. Особенности испанского языка в Латинской Америке: монография. Санкт-Петербург : Издательство Санкт-Петербургского академического университета, 2016. 188 с.
 21. Прокахина, Д.А. Семиотические особенности системы междометий современного испанского языка : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.05. Санкт-Петербург, 2012. 260 с.
 22. Синявский А. В. Лексические особенности испанского языка Чили : дис. ... канд. филол. наук : 01.04.77. Москва, 1979. 185 с.

23. Серебренников Б.А. Проблема субстрата. *Доклады и сообщения. Институт языкознания.* 1956. Вып. 9. С. 33–57.
24. Солнцев В. М. Вариативность как общее свойство языковой системы. *Вопросы языкознания.* 1988. № 5. С.41.
25. Степанов Г.В. Испанский язык в странах Латинской Америки. Москва : Изд-во лит-ры на иностр. яз., 1963. 202 с.
26. Степанов Г.В. К проблеме языкового варьирования. Москва : Эдиториал УРСС, 2004. 328 с.
27. Степанов Г.В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи. Москва : Наука, 1976. 224 с.
28. Степанов Г.В. Теоретическая грамматика испанского языка. Синтаксис предложения. Москва : Наука, 1981. 182 с.
29. Ткаченко О. Б. К социолингвистической оценке языков. *Языкознание.* 1988. № 2. С. 23-24.
30. Фирсова Н. М. Испанская разговорная речь. Москва : Муравей, 2002. 230 с.
31. Фирсова Н. М. Проблемы форм обращения в современном испанском языке: национальное своеобразие и типы территориального варьирования. Коммуникативно-функциональная лексика и грамматика языковых единиц. Москва : Изд-во УДН, 1987. 311 с.
32. Фирсова И. М. Современный испанский язык в Колумбии. Лексика: учеб. пособие. Москва : Изд-во РУДН, 1984. 85 с.
33. Фирсова Н.М. Языковая вариативность и национально-культурная специфика речевого общения в испанском языке. Москва : РУДН, 2000. 52 с.
34. Чеснокова О. С. Испанский язык в странах Латинской Америки. Мексика : учеб. пособие. Москва : Изд-во РУДН, 2004. 99 с.

35. А. Д. Швейцер, Л. Б. Никольский.: Введение в социолингвистику: учеб. пособ.: Москва : Высшая школа, 1978. 216 с.
36. Barnés H.G. La invención del español, la RAE y los intereses ocultos. *Universidad de los Andes*. 2019. Vol. 23, № 76. P. 859-862.
37. Alba O. Pedro Henríquez Ureña y el español en Santo Domingo. *Universidad de Puerto Rico*. 1985. Vol. 13. P. 68.
38. Enrique Ricardo del Valle. Lunfardología. Buenos Aires : Freeland, 1966. 43p.
39. Frago Gracia, J. A. El español de América. Madrid : Ediciones de Cultura Hispánica, 2003. 304 p.
40. Frago Gracia, J. A. Historia del español de América. Madrid : Ediciones de Cultura Hispánica, 1999. 355 p.
41. Guillermo L. Guitarte. Del español de España al español de veinte naciones. *Valladolid*. 1991. Vol. 1. P.65-86
42. Jesús Sánchez Lobato. El español en América. Madrid : SGEL, 1994. 553-570 p.
43. Lipski, J. M. El español de América. Madrid : Cátedra. 1996. 373 p.
44. Núñez Cabezas E.A. *Aproximación al léxico del lenguaje político del español*. Tesis doctoral. Málaga, 2000. P.832.
45. Pedro Henríquez Ureña. Observaciones sobre el español de América. *Revista de Filología Española*. 1981. Vol. 8. P. 390.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

46. Т.Р. Писарская. Словарь аргентинизмов современного испанского языка: более 2500 слов, включая лундфардо и коколиче. Москва : ВКН, 2016. 158 с.
47. Breve diccionario de colombianismos. *Academia colombiana de la lengua*. 4a edición revisada. Bogotá. 2012. 123 p.
48. Diccionario de americanismos (DA). URL: <http://lema.rae.es/damer/> (дата звернення 15.11.2021).

49. Diccionario de la lengua española (DLE). URL: <http://dle.rae.es/?w=diccionario> (дата звернення 12.11.2021).
50. Diccionario del español de México (DEM). URL: <http://dem.colmex.mx/> (дата звернення 10.11.2021).
51. Diccionario panhispánico de dudas (DPD). URL: <http://lema.rae.es/dpd/> (дата звернення 10.11.2021).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

52. El Espectador. URL: <https://www.elespectador.com> (дата звернення: 05.11.2021).
53. El Heraldo De México. URL: <https://heraldodemexico.com.mx> (дата звернення 05.11.2021).
54. El Nuevo Diario. URL: <https://www.nuevodiarioweb.com.ar> (дата звернення 08.11.2021).
55. La Nación. URL: <https://www.lanacion.com.ar> (дата звернення 09.11.2021).
56. Infobae. URL: <https://www.infobae.com> (дата звернення 13.11.2021).
57. La Tercera. URL: <https://www.latercera.com> (дата звернення 08.11.2021).
58. El Sur. URL: <https://www.elsur.cl> (дата звернення 28.10.2021).
59. El Tiempo. URL: <https://www.eltiempo.com> (дата звернення 15.11.2021).
60. Los Andes. URL: <https://www.losandes.com.ar> (дата звернення 12.11.2021).

RESUMEN

El objeto del nuestro estudio en este trabajo es la realización de análisis lingüocultural y estructural-semántico de los regionalismos latinoamericanos del español poliétnico.

Principios teóricos y metodológicos: disposiciones clave de la teoría de la variabilidad lingüística regional (N.M. Firsova, G.V. Stepanov, G.O. Vinokur, V.V. Vinogradov, V.S. Vinogradov, etc.), desarrollada en lingüística.

Los resultados obtenidos son las conclusiones de que los regionalismos latinoamericanos reflejan especificidades nacionales y culturales, además tienen un contenido lingüístico y cultural específico. El español en América Latina tiene sus características significativas, que se manifiestan a nivel fonético, gramatical, léxico y morfosintáctico.

La singularidad de la versión latinoamericana del idioma español radica en su capacidad para preservar su autenticidad en el entorno multilingüe de América Latina, preservar y transmitir de generación en generación nominados de realidades culturales y desarrollarse al unísono con las tendencias modernas, al servicio de un ambiente comunicativo moderno con afluencia moderna de socios. Esta naturaleza de la versión latinoamericana, que, por un lado, se caracteriza por el conservadurismo, y por otro, el deseo de evolución, determina no solo su independencia e identidad, sino que también abre nuevos estudios comparativos de las características regionales del español a diferentes niveles.

Palabras clave: *variabilidad regional, regionalismos, análisis lingüocultural, análisis estructural-semántico.*